

LIETUVIŠKAS

2ND CLASS
AUGUST 14 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 14, 1993

Nr. 156

Žinios iš Lietuvos - Elta

Gyvename sunkiausią laikotarpį

Lietuvos ir Latvijos prezidentai susitiko Vilniuje

Šiandien į Vilnių su darbo vizitu atvyko Latvijos Respublikos prezidentas Guntis Ulmanis. Vizito darbotvarkė: 11 valandą Lietuvos Respublikos prezidento Algirdo Brazausko ir Latvijos Respublikos prezidento Guntio Ulmanio susitikimas. 15 valandą spaudos konferencija svečių namuose. Vakare Latvijos prezidentas išvyks į tėvynę.

Gyvename sunkiausią periodą

Tai A. Šleževičius žodžiai vakar dienos spaudos konferencijoje. Ir vis tik, pasidžiaugė jis, rasta galimybių nuo rugsėjo 1 dienos 10 proc. padidinti biudžetinių įstaigų darbuotojų atlyginimus ir pensijas. Daugiausia problemų dabar žemės ūkyje. Finansinių išteklių valstybei užteks nupirkti tik 150 - 200 tūkst. tonų grūdų, o žadama prikultti apie 2 milijonus tonų. Žmonės gali laisvai disponuoti savo produkcija - panaikintas 10 procentų grūdų eksporto mokestis. Siekiant apsaugoti savus gamintojus, padidintas importo mokestis mėsei iki 30 procentų. Šaldytuvuose sukaupta apie 14 tūkst. tonų mėsos, 6 tūkst. tonų sviesto, 2,5 tonos fermentinių sūrių. Vyriausybė ieško kur tai realizuoti. Susitarta, kad 3,800 tonų mėsos pirks St. Peterburgas. Apie 1000 tonų mėsos žada pirkti Azerbaidžanas.

Paskutinis Rusijos kariuomenės dalinys išeis iš Lietuvos rugpjūčio 28 d.

Pasakė Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius vakar spaudos konferencijoje. Lietuva, pabrėžė ministras, bus pirmoji posovietinė šalis, kurią paliks Rusijos ginkluotosios pajėgos. Dabar Lietuvoje yra apie 3,000 Rusijos kariškių. Jie krauna į vagonus bei geležinkelio platformas karo techniką ir ginkluotę. 1991 metų pabaigoje, Rusijos duomenimis, Lietuvoje buvo maždaug 30 tūkstančių SSRS kariškių. Jie buvo dislokuoti penkiose divizionuose. Krašto apsaugos ministras pabrėžė, kad Rusija, išvedusi iš Lietuvos savąją kariuomenę, įvykdys vieną svarbiausių tarptautinių įsipareigojimų. Šią spaudos konferenciją Audrius Butkevičius surengė grįžęs iš trumpo vizito Londone. Nors apie vizito tikslą buvo žadėta informuoti sugrįžus, tačiau ir dabar jis formuluojamas kaip oficialiai neskelbtinas.

Tautiškos juostos - aukščiausiam svečiui

Šiandien Vilniuje, „Kuparo“ galerijoje, atidaryta Palmiros Damijonaitienės juostų paroda. Ši talentinga, Vilniuje gyvenanti meistrė juostas audžia jau beveik 40 metų. Tautodailininkės juostos eksponuotos Chicagoje, Los Anjeleje, Italijoje, Belgijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, kitur, daugybę jų, kaip Lietuvos atminimą, yra išsiųsė mūsų svečiai iš pačių tolimiausių

kraštų. Šimet P. Damijonaitienė išaudė 120 juostų Lietuvos vyčių kolonai, kuri lydės šventąjį Tėvą per jo vizitą Lietuvoje. Išauda juosta ir pačiam popiežiui - baltos ir auksos spalvu, su tekstu. Tai bus dovana Šventajam Tėvui nuo Lietuvos ir Amerikos vyčių.

Vilniuje bus Baltarusijos ambasada

Nuo rugpjūčio 12 dienos pareigas eiti pradėjo Baltarusijos Respublikos laikinasis reikalų patikėtinis Lietuvoje Vladimiras Štastnas. Jam - 44 metai, yra baigęs Minsko užsienio kalbų institutą, dirbęs Jungtinių Tautų organizacijos sekretoriato, įvairiose Baltarusijos Užsienio reikalų ministerijos struktūrose. Pastaruoju metu, iki paskyrimo dirbti Lietuvoje, buvo Baltarusijos URM dvišalio bendradarbiavimo departamentu direktorius.

Rugpjūčio 26 dieną su dviejų dienų vizitu į Lietuvą ketina atvykti Baltarusijos užsienio reikalų ministras Piotr Kravčenko. Kaip pranešė Baltarusijos URM spaudos tarnyba, jis turėtų susitikti su A. Brazausku, A. Šleževičiumi ir Gyliu. Tiki-masi, kad P. Kravčenko dalyvaus Baltarusijos ambasados Vilniuje atidarymo ceremonijoje.

Rūpinasi Baltijos regiono saugumu

Siekdama garantuoti Baltijos regiono saugumą, Švedija pasirašė ir toliau teikti lėšų Ignalinos AE saugumui stiprinti. Praėjusį trečiadienį Rygoje įvykusioje spaudos konferencijoje tai pranešė Švedijos užsienio reikalų ministrė Margareth af Ugglas.

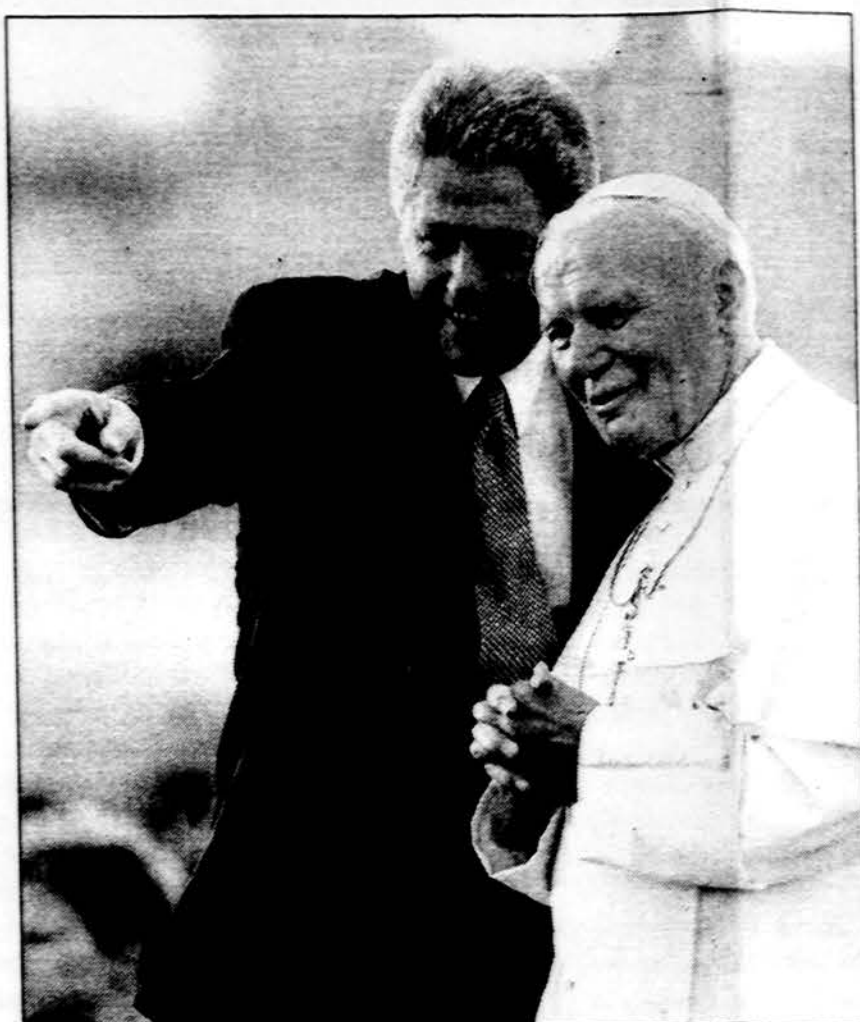
Piketas

Vakar Vilniuje prie JAV ambasados susirinko piketuotojai, protestuojantys prieš A. Eidinto paskyrimą Lietuvos ambasadoriumi Jungtinėse Amerikos Valstijose. Piketuotojai laikė plakata su užrašu „Lietuvos nepriklausomybės šalininkai niekada nepritarė, kad KGB agentas A. Eidintas būtų Lietuvos ambasadorius“.

Teisėtas turtas bus grąžinamas tvarkingai

Religinės bendruomenės, praityje turėjusios savo pastatus, dabar norėtų juos susigrąžinti ir naudotis. Tą numato ir įstatymas „Dėl maldos namų bei kitų pastatų grąžinimo religinėms bendruomenėms“ bei Katalikų Bažnyčios padėties Lietuvoje restitucijos aktas. Vyriausybės potvarkiu sudaryta komisija, kuri nagrinės šiuos klausimus ir teiks savo išvadas bei pasiūlymus. Komisijai vadovauja Statybos ir urbanistikos ministras A. Vapšys. Joje - 10 žmonių: teisininkai, patarėjai religijos klausimais, menotyrininkė ir kt.

— Belgijos karalius Baudoin mirė nuo širdies priepuolio liepos 31 d. Jis buvo laidojamas rugpjūčio 7 d.

Prezidentas Clinton, Denvery susitikęs Popiežių Joną Paulių II, rodo į entuziastingai nusiteikusių minią.

Kodėl Brazauskas nevyks į Maskvą

Lietuvos prezidentas Brazauskas nusprendė nevykti į Maskvą sutarties dėl Rusijos kariuomenės išvedimo pasirašymui. Toks sprendimas buvo priimtas po to, kai Rusijos ir Lietuvos delegacijos nesugebėjo sutarti žalos atlyginimo Lietuvai klausimu. Prezidentas Brazauskas gegužės mėnesį be derybų delegacijos žinios išsiuntė Jelcinui sutarties projektą. Dabar Rusija reikalauja laikytis to projekto ir kaltina Lietuvą, kad derybų eigoje keičia poziciją. Rusijos delegacijos vadovas pareiškė, kad Rusija gali nutraukti kariuomenės išvedimą, jei nebus pasirašytas šis susitarimas.

Skandalas

Toliau netyla skandalas dėl 20-ties milijonų kredito skyrimo

PLB rašto Šleževičiui atgarsiai

PLB valdybos raštas Lietuvos ministrui pirm. Adolfui Šleževičiui dėl siunčiamų į Lietuvą dovanų muitavimo susilaukė labai stipraus ir palankaus atgarsio Lietuvos spaudoje. Apie tą raštą buvo „Drauge“ rugpjūčio 7. Apie jį rašė ir ištraukas išspausdino „Lietuvos Aidas“, „Respublika“, „Lietuvos rytas“, remdamasis jo turiniu ir ištraukomis, parašė įžanginį, aštriai kritikuodamas Lietuvos vyriausybę už nutarimą muituoti dovanų siuntas ir įspėdamas, kad „smulkių dovanų apmokestinimas maito mokesčiais gali tapti paskutiniu lašu krašto santykiuose su išeivija, ir jei Vyriausybė artimiausiu metu nepakeis savo nutarimo, tarp Lietuvos ir lietuvių emigracijos gali atsirasti nebeįveikiama praraja“.

„Tiesa“ PLB valdybos raštą išspausdino ištisai be jokių savo aiškinimų.

Dovanų muitavimas buvo neigiamai sutiktas ne tik išeivijoje, bet ir Lietuvoje. Idomu, kokį poveikį tai turės Lietuvos vyriausybei? Ar įtikins ją pakeisti muitų potvarkį, ar dar reikės ir toliau su Šleževičiaus valdžia grumtis?

b.n.

Šv. Tėvas Amerikos žemyne

Denver. Popiežius Jonas Paulius II tik atvykęs į Denverį ir pasisveikinęs su prezidentu, jį pasitikusiais didžiuliai miniai, daugiausia jaunimui, priminė, kad Amerika, kuri siekia pasaulio teisingumą, turi išpareigoti ginti kiekvieną žmogų, ypač patį silpniausią, kuris pats atsiginti negali. Po to apie valandą laiko popiežius Regis universitete privačiai kalbėjosi su prezidentu Clintonu. Suprantama, kad ir mandagiai kalbėdamiesi, abu vieningos nuomonės negalėjo prieiti, kai Clintonas įsitikinęs, jog nutraukti prasidėjusią gyvybę motina turi teisę.

Denverio sporto stadione susirinko apie 100,000 žmonių. Neišbaidė jų nei užėjęs lietus su perkūnija.

Denver, rugpjūčio 11 d. (NYT) — Lankydamas Šiaurės Amerikos žemyną, pop. Jonas Paulius II pasirinko tris vietas, norėdamas parodyti Bažnyčios rūpesčio sferas. Lankydamas salos neturtinguosius Jamaikos salos tikinčiuosius Karibų jūroje ir mažame indėnų apgyven-tame žemuminiame Meksikos Jukatan pusiasalyje, jis išskėlė šio žemyno čiabuvių kultūrinę svarbą. Prisiminęs europiečių kolonistų padarytas skriaudas, jis išvardino misionierius, kurie neretai gyvybę paaukojo, gin-dami indėnų ir vergų interesus prieš kolonistus.

Čiabuvių skriaudimas tačiau dar ir šiandien nepasibaigė, pa-

stebėjo Šv. Tėvas. „Aš žinau iš daugelio čiabuvių brolių ir seserų, kad nje buvo išvaryti iš savo gimtųjų žemių ir iš jų buvo atimta žemė, kurioje jie gyveno“, jis sakė. „Taip pat yra daugelis čiabuvių bendruomenių Amerikų kontinentuose, kurios kenčia didelį skurdą. Dėl to pasaulis negali patogiausiai jaustis ar jausti pasitenkinimą“, pasakė Jonas Paulius II.

Ketvirtadienį jis atvyko į turtingiausią žemyno kraštą — JAV, pas pasaulio katalikiškąjį jaunimą, suvažiuosį į Pasaulio Jaunimo dieną, Denver, Colorado. Šioje, savo 60-oje kelionėje į užjūrį, popiežius sutiko apie 170,000 suvažiuojančių dalyvių iš 70 pasaulio kraštų, 120,000 jų iš JAV. Tai pats didžiausias suvažiuojamas, kokį Denver savo istorijoje yra priėmęs.

Netrukus po atvykimo Šv. Tėvas susitiko su JAV prezidentu Bill Clinton, kuris tuo tikslu specialiai atskrido į Denver. Tai yra pirmoji Šv. Tėvo kelionė į JAV, pasibaigus Šaltajam karui ir per tą laiką Bažnyčios laikysena JAV atžvilgiu yra gero-kai pasikeitusi, rašo „New York Times“ korespondentas katalikas Peter Steinfelds.

Pasikeitė Vatikano požiūris

Komunizmo viešpatavimo metu popiežiai Ameriką laikė stipria sąjunga prieš komunizmą. Šiandien Amerika tebėra svarbus elementas popiežiaus

Naujojo Pasaulio vizijoje, bet gal nelabai patikimas, rašo Peter Steinfelds. Nors pop. Jonas Paulius II yra pasakęs, kad jam labai patinka Amerika, kai kurie dalykai Amerikoje jam aiškiai nepatinka: pvz. įstatymai, leidžiantys laisvai daryti abortus, kultūra, kuri popiežiui atrodo, kad darosi vis egoistiškesnė ir vis labiau linkusi susinaikinti. Jis gerbia Amerikos politines institucijas ir pripažįsta jos ekonominę galią, bet abejoja, ar Amerika sugebės vykdyti visas pareigas, kurios iš tų jai duotų dovanų plaukia.

Nebijo kritikuoti Amerikos

Nors šis popiežius glaudžiai bendradarbiavo su JAV, kurstydamas laisvės troškimą liepsnų Lenkijoje ir kituose Rytų Europos kraštuose, jis nesibijojo kritikuoti JAV užsienio politikos, Persų įlankos karo metu ir prieš jį, išspėdamas JAV, kad Amerikos veiksmai tame regione per stiprūs ir nepakankamai išmąstyti.

Kun. Bryan Hehir, buvęs JAV vyskupų tarptautinės politikos patarėjas, pasakė: „Šv. Tėvas nenori pasaulio, kuriame yra tik viena galybė ir JAV dominuoja. Bet jis taip pat nenori, kad JAV rūpintųsi tik savo vidaus reikalais, kaip sveikatos priežiūros teikimas“. Kun. Hehir, šiuo metu klebonas parapijoje prie Harvard universiteto, kur jis dėsto, sako: „Seniau popiežiai ir Amerikos prezidentai kalbėdavosi apie ginklų plitimo kontrolę, karų išvengimą ir gal dar apie Centrinę Ameriką“. Dabar jau rūpestis sukasi apie tarptautinių institucijų, kaip Jungtinės Tautos, ateitį ir ar JAV tokioms institucijoms suteiks reikiamą pripažinimą ir finansinę pagalbą, kad jos galėtų efektyviai veikti, sako kun. Hehir.

Michale Novak, katalikas mokslininkas, kurio raštai apie kapitalizmą manoma įtakoję popiežiaus encikliką apie pasaulinę ekonomiką „Centesimus annus“, sako, kad popiežius yra susirūpinęs, kad Amerika praranda savo stiprų ir tvirtą moralinį charakterį, kurį ankščiau turėjo.

Pop. Jono Pauliaus nuolatiniai nuogastavimai apie materializmą ir tradicinių lytinio santykiavimo normų suirimą, atrodo yra specialiai taikomi Amerikai. Tiek kun. Hehir, tiek ir M. Novak sutinka, kad popiežiaus nuomonė apie Ameriką stipriai įtakoja pranešimai apie Amerikos pakrikusią moralę ir vis begėdiškesni filmai, televizijos programos bei žurnalai. Bet popiežiui didelį išpuolį paliko ir amerikiečių gilus religiškas, kurį jis patyrė savo dviejose kelionėse į Ameriką.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 14 d.: Maksimilijonas Kolbe, Tarcizijus, Ananazija, Grintautas, Pajauta.

Rugpjūčio 15 d.: Šv. M. Marijos Dangun Paemimas (Žolinė), Napoleonas, Utenis, Rugilė, Sigitas.

Rugpjūčio 16 d.: Rokas, Steponas, Butvydas, Alvydė.

Rugpjūčio 17 d.: Jacintas, Klara Motefalco, Saulenis, Mažvilė.

Rugpjūčio 18 d.: Agapitas, Joana Pranciška de Cantala, Mantautas, Ilona.

Rytoj, rugpjūčio 15 d., visoje Lietuvoje didelė šventė. Žolinės atleidai. Ten rengiamos procesijos, bažnyčios puošiamos žalumynais. Prieškarinėje nuotraukoje tokia Žolinė procesija Papilė. Šiauliuose.

Kun. A. Sabaliausko nuotr.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

AUKA NE PALŪKANOMS AUGINTI – LIETUVAI

Ateitininkų federacijos fondo vajeus tikslas ne visų tapo teisingai supras, šaukiasi paaiškinimo.

Dar prieš Lietuvos Atgimimą įsteigtas Ateitininkų federacijos fondas buvo taikomas organizacinės veiklos paramai čia. Jis nebuvo garsinamas vajeus vardu. Aukotojų, tam pradėtam Fondui, nebuvo tiek daug, kaip šiuo metu ateina, nes pats žodis „vajeus“ turi savyje reikšmę paramos, skubiai kaupiamos kokioms nors svarbioms tikslui. Taigi, tam tikslui šis fondo vajeus skiriamas, nes rūpestiai, užklupę mūsų atsikūrusios organizacijos veiklos darbus Lietuvoje, verčia nestoti tiesiogiai. Laikas mūsų atsikūrusios organizacijos veiklos darbus Lietuvoje, verčia nestoti tiesiogiai. Laikas mūsų atsikūrusios organizacijos veiklos darbus Lietuvoje, verčia nestoti tiesiogiai.

Kitą savaitę, atskiru (apmokamam) skelbimu duosime sąrašą visų iki šiol atėjusių su parama. Tai ir bus padėka visiems įsteigimo iki dabar. Visų auka, nuo stambiausio aukotojo iki „dešimtukų“, padeda mažinti darbų rūpestius ir už tai Ateitininkų federacijos fondo vajeus kolektyvas visiems, visiems taria nuosirdų ir didelį AČIŲ!

— jdv —

ŠIURPI BERČIŪNŲ BAŽNYTELĖS ISTORIJA

Klausimas: Ką bendro turi buvusi Berčiūnų bažnytelė prie Panevėžio Lietuvoje ir Marquette parko bažnyčia Čikagoje?

Atsakymas: Abi yra suprojektuotos architekto Jono Muloko. Berčiūnų bažnytelė nebuvo didelė – tik 17 x 12 metrų, su vienu bokštu. Tai buvo gotinio stiliaus, raudonų plytų, tinkuota, raudonų čerpių stogu bažnytelė, kuri komunistų buvo susprogdinta ir nugriauta. Ši kita informacija paimta iš kun. Jono Jurgačio, Naujamiesčio klebono, rašinėlio. Jis toliau rašo apie tos bažnytelės likimą. Visi langai, altoriai buvo paruošti, tik reikėjo sumontuoti. „Statytojai dėsė, nes keitėsi viena po kitos valdžios ir kūrė to paskirtis. Galiausiai išurė įsteigta komjaunimo stovykla...“

„Stovyklos viršininkas apsižiūrė, kad koplyčia neveikia ir išsijo būdų iš viso čia ją panaikinti, nes du nesuderinami dalykai: bažnyčia ir komjaunimo stovykla. Nutarta koplyčią išsprogdinti. Stovyklos vedėjas (tarėsi) su Kauno karinio dalinio sprogdintoju grupe. Šie, atvykę į Berčiūnus, stengėsi stovyklos vedėją įtikinti, kad čia yra pats niekšiausias darbas, nes patys žmonės pasistatė, tai tegul ir turi. „Mes viršininko įsakymą įvykdysim: minutė, ir viskas į padangę išleiks, ir išvažiuosim savais keliais, o jums, viršininke, reikės susitikti su tais žmonėmis. Liaudis to tikrai nedovanos“. O šio tikslą biene: „Jaunimas be dievo išaugs geresnis, tai ir Lietuvos bus geresnė ateitis“. Ir taip 1957 metų rudens popietę griausmingai viena po kitos bombos išlėšos bokštą. Berčiūnų koplyčios bokštą. Berčiūnų koplyčios bokštą. Berčiūnų koplyčios bokštą.

daugeliu nenumatytų ir naujai išdygusių sunkumų, kurie pareikalauja dvigubų išlaidų sunkumams prašalinti.

Todėl nelaukime. Reikalai dega! Būkime judresni ir dosnesni. Atgauti Palangoje ir Kaune Ateitininkų namai (apleisti taip, lyg ten būtų buvę arklidės, ne žmonių gyvenamieji namai) reikalauja skubaus tvarkymo, o gauti Berčiūnų stovykla, per kurią praėina šimtai jaunuolių, auklėjamų naujai ir šviesiai Lietuvos atečiai, reikalingi labai daug pinigų jos patogumams naudoti įrengimui.

Iki šiol aukojusiems asmenims, ateitininkams ir ne ateitininkams, atskirų padėkų žodelių pašto nesiunčiama, nes nedrįstama daryti išlaidų, mažinant paramos išteklius, gautus specialiam tikslui.

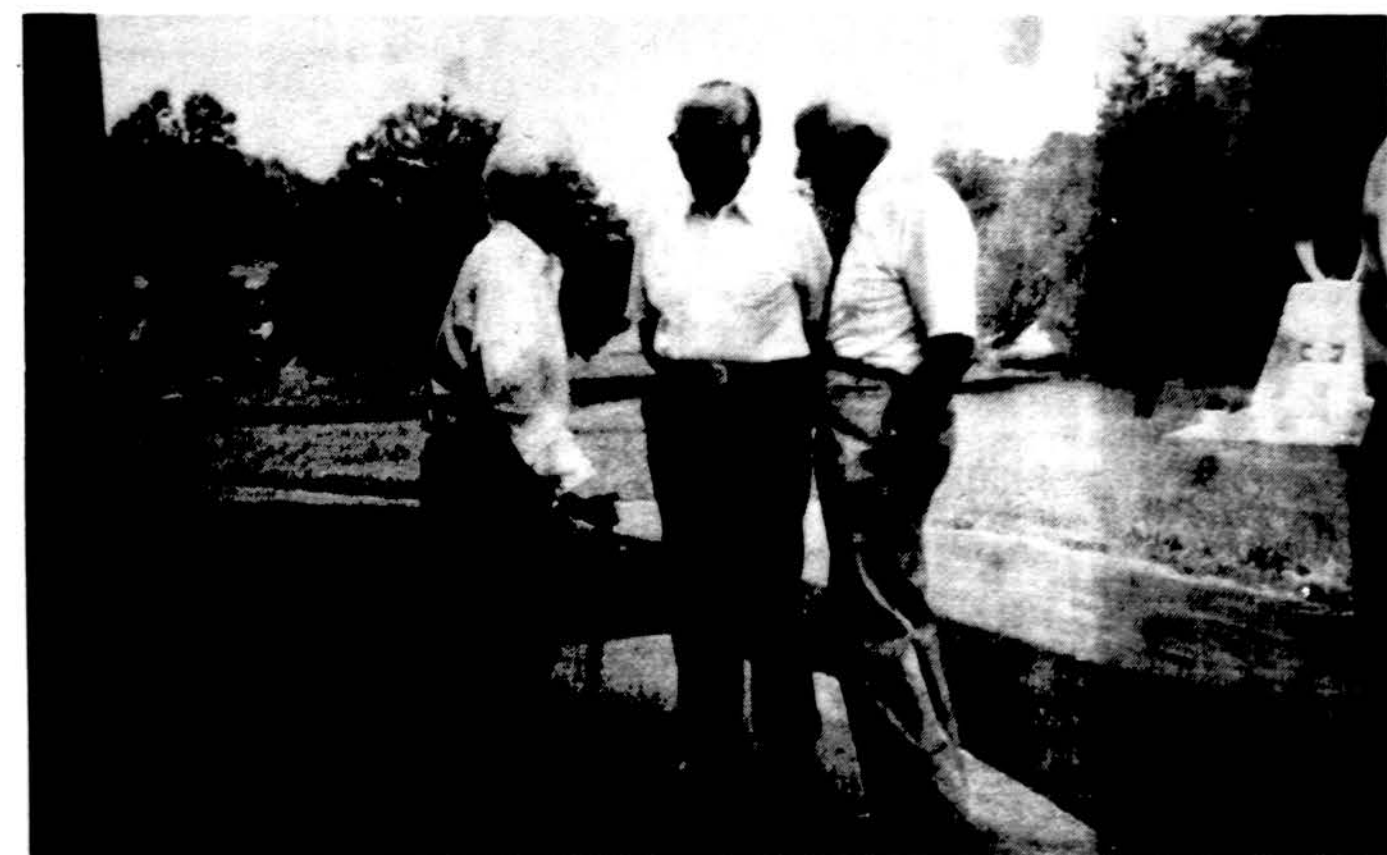
Kitą savaitę, atskiru (apmokamam) skelbimu duosime sąrašą visų iki šiol atėjusių su parama. Tai ir bus padėka visiems įsteigimo iki dabar. Visų auka, nuo stambiausio aukotojo iki „dešimtukų“, padeda mažinti darbų rūpestius ir už tai Ateitininkų federacijos fondo vajeus kolektyvas visiems, visiems taria nuosirdų ir didelį AČIŲ!

— jdv —

„Apylinkės gyventojai, lyg musės pajutę dvelsenos kvapą, puolė prie išsprogdintos koplyčios ir tempė ką nutverdami savo statyboms. Rajono valdžia įsakė plytgalius suvežti į Lenino aikštę, kur jie buvo išbreiti, smulkiai sumalus. Taip greit iš šventyklos beliko tik pamatai, ir šie apaugo karklais, pušaitėmis. Žmonės nuolat užėdavo aplankyti to šventjo kalnelio“.

„Žmonės prisimena ir koplyčios sunaikinimo iniciatorių baigtį. Berčiūnų mokyklos mokiniai, eidami namo po pamokų, žaidė Sanžilės pakrantėje. Gaušybė įvairių medžių nukritusių lapų. Vienas iš jų, žvilgtelėjęs aukštyn, pamatė kabantį žmogaus kūną. Išsigandęs šaukė, kad tai pakaruoklis. Vyresnieji atpažino stovyklos vedėją Trofimovą atvaizdą“.

R. Kr.

Ateitininkijos veteranai prieš vasarą Dainavos stovykloje. Iš k. — Bernardas Žukauskas, Jonas Žadeikis (mirus š.m. pavasarį) ir dr. Česlovas Masaitis.

JAS stovyklos Dainavoje vyriausių mergaičių būrelis su savo mieliausia ir narsiausia vadove Ingrida Latožaitė. Stovykla vyko liepos 11-24 dienomis.

„NUOTAUKŲ PĖDSAKAI“

1992 metais gruodžio mėn. gale leidykla „Vaga“ Vilniuje išspausdino Česlovo Masaičio eilėraščių knygą „Nuotaukų pėdsakai“. Iliustravo dailininkė Filomena Linciuotė Vaitiekūnienė. Knyga solidi — 376 puslapiai.

Viename eilėraštyje autorius prisipažįsta, kad savo poeziją jis kuria „pasiramstydamas nositalgijos lazda“. Tačiau šis nuosirdus patriotas, sielvartaujantis dėl suluošintos tėviškos likimo, besidžiaugiantis jos pirmaisiais žingsniais į laisvę ir nepriklausomybę, keltamais gyvenimo keliu, kartkartėmis sugrįždamas ir į savo širdies buveinę — į savo pulsduojantis išgyvenimus tai džiaugiamasis, tai kentėdamas, tai viltingai žvelgdamas į ateitį.

Žmogaus širdis yra labiausiai vingiuotas, suraizgytas, neat-skleidžiamas fenomenas, — aimanavo pranašas Jeremijas. Ir iš tikrųjų — žmogaus širdies kalba kitam žmogui yra lyg šešėlių plauštas. Tai lyg žvelgtum pro langą. Tamsioje skendintį namo vidų. Ir skaitydami ar klausydamiesi eilėraščių — poezijos — mes suvokiame tik mažą dalelę to, ką jautė ar išgyveno, norėję išreikšti rašantysis.

Žmogaus širdis ir pačiam žmogui yra ir liks neišsprendta, neatspėta mįslė.

Česlovo Masaičio išgyvenimų skalė eilėraščiuose plati. Nemažai ten tik jam pačiam suvokiama užuominų, bet versdami puslapius, rasim ir nerūpestingą, skaidraus džiaugsmo ir netekties kančios, nevilties gėsmės, o kartu ir laiminančios, šviesios vilties, nes... „Dievą mylantiems viskas išeina į gera“.

Pats autorius Teresės Gečienės įžanginio knygos žodžio gale kviečia: „...Skaitytojai, tu nudažyk mano žodį savos širdies spalvomis iš išskaityk čia savosios nuotaikos virpėjimą... Būtų dar geriau, jei šiuose puslapiuose tu skaitytumei savo ilgęsi ir sapną... Juk tom pačiom raišmėmis visi mes rašom. Tik kiekvieno mūsų rašalo ir nuo-

taikos kita spalva...“ Parinkau šešis eilėraščius: „Mano dvi karalaitės“, „Tik pėdsakai“, „Mylima dukrelė“, „Skubėkim“, „Grįžkim, seneli“, „Pavasaris“.

Kiek daug randi dvasinio, žmogui suprantamo, artimo džiaugsmo, kai skaitai „Mano dvi karalaitės“!

Ir štai — lyg žaibas iš giedro dangaus atveda tave „į džiaugsmo kapą“ eilėraštis — „Tik pėdsakai“.

Arba vėl: kiek širdgėlos, praradimo, skausmo ir nevilties ir klausimas: „Kodėl mums laiko niekad nebūto pabūt kartu?“ („Mylima dukrelė“).

Bet autorius nekrenta neviltin ir pesimizmą. Jis vyriškai spaudžia savo delne „švinišius liūdesio karolius“ ir kviečia skubėti, nes „į ateitį skrendam ieškoti džiaugsmo, kad ir įrašyti kitom raidėm“ („Skubėkim“).

Ir tada autorius pasigenda... baltųjų pusnyčių tikėjimo laimėjimais ir monais, ir vaikystės svajonių, „seneli“.

Matom, kad įvyksta pragiedrėjimo stebuklas. Lyg audros žemėn priblokštas ir nulenktas medis atsikelia tvirtas ir giedras ir viltingai skelbia: „Pavasaris“...

Belieka mielam Česlovui Masaičiui palinkėti, kad tas burtų vieversėlis niekad nenustotų giedojęs ir prisikėlusį jaunystę žydėtį dar ilgus ilgus metus... Danutė Augienė

POPIEŽIAUS KELIONĖS MARŠRUTAS

Gegužės 28 d. Vyriausybės rūmose posėdyje Vyriausybės komisijos popiežiaus Jono Pauliaus II Vizitui organizuoti, bažnytinio popiežiaus apsilankymo Lietuvoje komiteto nariai bei popiežiaus kelionių vyriausiasis organizatorius tėvas Roberto Tucci, SJ. Posėdyje galutinai sudarant popiežiaus apsilankymo Lietuvoje maršrutą, aptarti Jono Pauliaus II apsaugos ir kiti kelionės reikalai.

DĖMESIO ATEITININKŲ NAMŲ GEGUŽINEI

Ateitininkų namų gegužinė ši sekmadienį, rugpjūčio 15 dieną, vyks Lemonte, Ateitininkų namų ažuolyne. Visi esate labai laukiami. Nepamirškite pasiimti loterijos bilietus, nepaboksite lietaus (jei lytų), neišsigąskite įvažiavimo į Namų kelią nepatogumų (jis taisomas). Dalyvaus Vilija Aleknaite, Lietuvos Seimo narė. Bus geri pietūs, gros A. Barniško orkestras, puikus pažmonys ažuolų pavėsyje. Pradžią — 12:30 v. p.p., o pabaigą — su saulėlydžiu.

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
VAKIKOS
JAKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. (1-312) 778-7679
Kab. (1-312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. DOMAS LAKPUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
4149 W. 63rd St.
Tel. (1-312) 735-7709
217 E. 127th St.
Lemont, IL 60439
Tel. (708) 257-2265
Pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. DIKTAS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127th St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY
DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALENA BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensilvanijos nuotale
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 738-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$8.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas draugant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimiama. Ant MAŽIAUSIO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuotūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
2636 W. 71st St.
312-438-5886
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DR. LINAS M. KLYGIS
Praktika su
DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGJA
IR KEPENŲ LIGOS
6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVLAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
708-598-4430 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.—7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. užkarija, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.v.—12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0889 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipletusių venų gydymas
5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802
Pirm., antr., penkt. 9 v.v.—3 v.p.p.,
ketv. 10 v.v.—7 v.v., trečd.,
šešt. 10 v.v.—2 v.p.p.
Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.
Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Blanco, M.D.
Bozena Wittek, M.D.

Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnostic, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D. S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3186
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

PASAULIO JAUNIMAS

Šį savaitgalį Amerikos, ir iš dalies viso pasaulio, akys kryps ta į kalnų aukštybės apsuptą miestą Colorado valstijoje. Jame susibūrė kone pusė milijono jaunuolių iš kelių žemynų, iš daugiau kaip 70 tautų bei valstybių, švesti Pasaulio jaunimo dieną, kuri yra taikos, draugystės, maldos ir meilės šventė. Smagu televizijos ekrane ir laikraščiu puslapiuose matyti linksmus, jaunus veidus, kupinus vidinės šilumos ir entuziazmo. Daug smagiau girdėti jų giesmes, skambančias įvairiomis pasaulio kalbomis, klausytis idealistiškai aidinčios pasaulėžiūros. Ir apima nuostaba: iš kur tiek daug jaunuolių atsirado? Kodėl apie juos niekuomet negirdime, niekas jų televizijoje nerodo, geru žodžiu nepaminai? Kur visa ta linksma, jūdi ir kartu iškilmingai rimta jaunimo minia nenukrito kaip tik šiam savaitgalii iš kitos planetos. Tie jaunuoliai turbūt gyvena ir mūsų, ir jūsų apylinkėse, kasdien sutinkami gatvėje, parke, parduotuvėse, o sekmadieniais — parapijos bažnyčioje.

Gal bažnyčia ir yra pagrindinė priežastis, kad šie jaunuoliai skiriasi nuo tų, kuriuos matome jaunamiečių gaujose, nusikaltimo vietose, kuriuos, sutikę tuščioje gatvėje, skubiai pereiname į kitą jos pusę. Gaila, kad pozityvioji jaunomenės dalis eina per gyvenimą „nematomą“, o dėmesys nuolat kryps ta į sensacingą, „antrąją“ pusę.

Denver, Colorado, vadinamas miestu, pastatytu mylios aukštyje, šią savaitę sukvietė didžiausią anplūdį jaunuolių į šventę, pavadintą Pasaulio jaunimo diena. Galima sakyti, kad savaitgalis jaunimui bus ir puiki geografijos pamoka, proga išgirsti daugybę skirtingų kalbų, susipažinti su įvairių rasų ir kultūrų bendraamžiais. Svarbiausia: toje skirtingų jūroje atrasti daug bendrybių ir namo išsivežti supratimą, kad paviršutiniški skirtumai nieko nereikia, kai širdyse ir mintyse gyvena tie patys troškimai, tas pats tikėjimas. Mat šis suvažiavimas ypatingas — visi šventės dalyviai susirinkę po Katalikų Bažnyčios vėliava, o pagrindinis svečias — pats popiežius.

Pasaulis Joną Paulių II vadina keliaujančiu popiežiumi, nes jis jau išmašęs daug kraštų, nusikridęs daug tūkstančių mylių, sutikęs milijonus tikinčiųjų ir galbūt kita tiek ne tik nusišypsai, bet ir priešiškai, nepasitenkinimo balsai. Amerikos katalikai nepasizymi dideliu paklūsumu galbūt ir dėl to, kad amerikiečiai apskritai yra pratę savo nuomonę garsiai reikšti, nepaisant, kad ji skirtinga ar kai kam nepriimtina. Ma-

noma, kad ši trečioji šv. Tėvo kelionė į JAV ir yra mėginimas išsiaiškinti su Amerikos katalikais opius klausimus, ypač pabrėžiant reikalą „gerbti gyvybę“.

Zvelgdami į popiežiaus viešnagės Denver mieste vaizdus, neužiomis pagalvojame, kad už poros savaitių šv. Petro vietininko koja pirmą kartą istorijoje atsisots and Lietuvos žemės. Visas kraštas intensyviai ruošiasi šiam įvykiui. Nepaisant garbingo titulo ir visos Katalikų Bažnyčios Ganytojo lazdos, Karolis Juozapas Wojtyla juk laikomas „vietiniu žmogumi“. Jis gimė netoli Krokuvos, kur istorijos bėgyje daug ir lietuvių nuolat maišėsi. Kartas nuo kartos vis išlenda „tikri“ argumentai, kad dabartinis šv. Tėvas turi nemažą dalį lietuviško kraujo (net jo prosenelių pavardė buvusi Vaidila, sulenkinta į Wojtyla...). Neseniai ir mūsų redakciją pasiekė skaitytojo laiškas su „neabejotin“ popiežiaus lietuviškos kilmės įrodymu. Žinoma, būtų malonu ir garbinga tokį svarbų asmenį savo tautos sūnumi pavadinti, bet Karolis Juozapas Wojtyla nustojo egzistuoti 1978 m. spalio 16 d., kai buvo išrinktas popiežiumi. Jis yra pirmasis ne italų kilmės šv. Tėvas nuo 1523 m., kai popiežiumi buvo Adrianas VI.

Lietuvoje popiežiaus apsilankymo pagrindinė tema: „Liudykite Kristų, kuris mus išvadavo“. Mūsų krašte, kaip jau daug kartų girdėjome, popiežius bus rugsejo 4-8 d. Jis lankysis ne tik Vilniuje, bet ir Kaune, ir Šiluvoje, ir Šiauliuose, kur aukos Mišias prie Kryžių kalno. Viešnagės metu susitiks su dvasininkija, vyriausybės žmonėmis (rugsejo 4 d. numatomas susitikimas su prezidentu), ypač su jaunimu. Bet galbūt įspūdingiausi susitikimai bus su paprastais, eiliniiais lietuviais, kurie per 50 metų priešpados nenustoję reikšti savo meilę Dievui, drąsiai išpažinti savo tikėjimą, nors daugelis už tai turėjo skaudžiai nukentėti. Ar kuomet galėjo net sapnuoti sapnuoti lietuvius, paprastas darbininkas, kaimietis, senukas, močiutė, kad galės savo akimis pamatyti popiežių? Dar vakar šie žmonės negalėjo net pagalvoti apie kelionę Romon, ar kur kitur už tarybinės Lietuvos sienų, o įvykis, kad pats popiežius pas juos atvažiuotų, buvo net laikiausioje vaizduotėje neįmanomas.

Reikia tikėtis, kad šv. Tėvo kelionės iškilmingumo ir susitikimo su lietuvių tauta netemdys šešėliai, kurių užuominos vis dažniau pasiekia mūsų ausis. Kai viso pasaulio akys šį kartą nukryps į Lietuvą popiežiaus apsilankymo proga, norėtume, kad jos matytų tą patį kilnų, garbingą lietuvį, kurį regėjo Atgimimo metais Vilniaus Katedros aikštėje, prie Parlamento rūmų ir TV bokšto. Reikšti savo nepasitenkinimą, protestuoti, triukšmauti atsisiras pakankamai kitų progų.

Danutė Bindokienė

DAUGIAU DĖMESIO RYTŲ LIETUVAI

IGNAS MEDZIUKAS

Lietuvių lenkinimas Rytų Lietuvoje yra tragiškas mūsų tautos istorijos puslapis. Bene svarbiausia priežastis, nulėmusi lenkinimą, buvo lenkiškoji dvasininkija. Jos skelbiama katalikybė buvo vadinama Lenkų religija (Polska wiara). Atvykusieji į Lietuvą lenkų kunigai nesistengė išmokyti lietuviškai, bet reikalavo, kad tikintieji prie jų prisitaikytų — mokyti lietuviškai. Ir ta lenkinimą jie uoliai vykdė, nesiškaitydami su priemonėmis. Lenkuojantieji kunigai skelbė, kad tik lenkų kalba Dievas priima maldas, o lietuvių kalba yra pagoniška, todėl santykiuose su Dievu ji netinka vartoti. Buvo tokių fanatikų kunigų, kurie reikalavo, kad žmonės išpažintų atliktų lenkiškai, nors dažnas artojas tos kalbos nemokėjo.

Tokie reikalavimai nukrypavo į kraštutinumus. 1766 m. Dubingų klebonas pagrobė to dvaro valstiečių sėrmę ir kepurę, nes jie melstis mokojo vien lietuviškai. Nukentėjusieji pasiskundė vyskupijos administracijai, kuri kleboną pateisino. Tas parodo, kad ūkininkų lenkinimas per bažnyčią 18 amžiuje ir vėliau buvo laikomas normaliu dalyku.

Didelė skriauda buvo daroma, kad lietuvius artojas negalėjo Dievo garbinti savo gimtąja kalba. Jei atsiradavo kunigų, kurie kalbėjo su kaimiečiais lietuviškai ir poterių ta kalba mokydavo, jie buvo skundžiami dvasiškai vyriausybei ir iškėliami į gudiškas parapijas. 1898 m. į Grauziškių parapiją buvo atkeltas kun. Ignas Šopara. Jis rado, kad šioj parapijoje yra daug lietuviškai kalbančių kaimų. Pradėjęs bendrauti su lietuviais, jis buvo įskustas vyskupui, kuris jam pagrasino: „Jei Šopara dar muzikiškai kalbės su parapijiečiais, tai suspenduosiu“. Greit po to šis kunigas buvo iškeltas kitur. 1905 m. kun. S. Stakelė raporte Vilniaus vyskupui Grauziškes priskiria prie lietuviškų parapijų.

Daug panašių įvykių savo knygoje „Polskie Apostolstwo w Litwie“ („Lenkų apaštala vimas Lietuvoje“) yra aprašęs kan. Kazimieras Prapuolenis, išskeldamas lenkų ir lenkuojančių dvasininkų daromą žalą lietuviams.

Represijos lenkų okupacijoj

Nelaimingoms aplinkybėms susidėjus, Rytų Lietuva buvo beveik 20 metų patekusi lenkų okupacijon. Lietuviai kunigai, drisę vartoti lietuvių kalbą bažnyčioje, buvo tardomi, sodinami į kalėjimą tartum būtų baisiausi nusikaltėliai, kiti buvo tremiami į nepriklausomą Lietuvą (kun. J. Tutinas, kun. V. Jezukevičius ir kiti). Prieš lietuvių kunigus buvo vartojamas smurtas, kai kurie net nužudyti. Tokia buvo tragiška lietuvių padėtis, patekusių lenkų okupacijon.

Dalis tų žemių 1939 m. grįžo Lietuvai. Deja, tai buvo trumpas laikotarpis, nes nauja sovietinė okupacija užgule visą Lietuvos kraštą. Religijos ir tautiskumo persekiojimas tęsėsi beveik 50 metų.

Dabar jau 3 metai, kai lietuvių tauta, sudejusi dideles aukas, įžengė į nepriklausomą gyvenimą. Be bendrų valstybinių reikalų — kelti krašto gerovę, rūpintis jo saugumu — ypatingą dėmesį reikia kreipti į Rytų Lietuvą, kurioje mūsų tautiečiai okupacijų buvo labiausiai nuvarginti ir išstatyti skausmingiems bandymams.

Konkrečiai turiu galvoje Dieveniškės ir jų apylinkes. Dieveniškės yra miestelis prie Gaujos upės, dešiniojo Nemuno intako, 20 km nuo Šalčininkų. Miestelyje gyvena apie 1,400 žmonių (1985). Pats miestelis sulenkintas ir apgudėjęs. 1942 m. gyventojų surašymo duomenimis, valsčiuje buvo 45% lietuvių, 35,4% lenkų, 19,3% gudų. Lenkų laikais Dieveniškės buvo graži 30 lietuvių kaimų sala tarp apgudėjusių kaimų. Čia anksti pasireiškė tautiškas susipratimas. Lenkų okupacijos laikais lietuviai atkakliai gynė gimtosios kalbos teises.

Pagal Maskvos patvarkymą, šis valsčius siauru ruožu įsiterpia į Gudijos teritoriją, todėl teisingai vietinių gyventojų vadinamas apendiks, užima 240 kv. km žemės plotą. Vokiečių okupacijos metais Dieveniškų valsčius priklausė Eišiškių apskrčiai, bolševikų okupacijos priskirtas Šalčininkų rajonui.

Lenkų okupacijos laikais apylinkėje veikė keletas lietuviškų mokyklų. Mokyklos buvo Poškų, Didžiulių,

Kaziulių, Bilių kaimuose. Kai lenkų valdžia mokyklas uždarydavo, buvo steigiamos skaityklos ar knygynėliai. Lietuviai veikėjai buvo baudžiami ištrėmimu į Lenkijos gilumą. 1938 m. iš Dieveniškų valsčiaus lenkai ištrėmė 7 buvusius mokytojus ar skaityklų vedėjus.

Mokytojų trūkumas

Dieveniškėse veikia vidurinė lietuvių mokykla, kuriai nuolat trūksta mokytojų. Mokyklos direktorė Danutė Andriuškevičiūtė, atvykusi čia iš Kauno, „Lietuvos aidą“ korespondentui (Nr. 112) pasakojo, kodėl mokytojai čia ilgai nelieka: „Gyvename bendrabutyje. Valdžia žadėjo mokytojųms statyti devynbutį namą ir Alytaus namelį. Ateinantiesiems mokslo metams reikės 4 mokytojų. Vasarą buvo žadėta, kad mokytojai bus aprūpinti butais, o atvykę savanoriai dar gaus dolerių ir dar šio to. Kai tie pažadai nebuvo išpildyti, po mėnesio išvažiavo“.

Toliau direktorė pasakojo, kad tik po didelių vargų buvo laikinai surastas 2 mėnesiams lituanistas iš Kauno. Atvykęs su vaikiuku, apsigyveno bendrabutyje ir sėkmingai dirbo.

Svarbiausia priežastis, kodėl čia nenori važiuoti mokytojai, yra užkampis ir nėra kur apsigyventi. Direktorė turi ir kitų rūpesčių. Mokykla yra sename pastate, kurį reikia nuolat remontuoti. Lėšų tam skiria mažai — remontai ilgai tęsiasi 2-3 metus. Vestibulyje išluptos grindys, tualetuose teka vanduo. Sienos išdažytos šlykščia žalia spalva. Mokykla turėtų atrodyti šviesiai, linksmam, jaukiam. Bet svarbiausia mokytojai. Jei neatsiras mokytojų, mokyklos nebus.

Kaip iš Lietuvos leidžiamos spaudos patiriami, Rytų Lietuvoje švietimas tebėra sunkiose sąlygose, panašiai kaip Dieveniškėse. Sunku suprasti, kai Lietuvoje skelbiama, jog trūksta darbų, daugelis nori išvažiuoti į užsienį, o čia yra mokytojų trūkumas. Šiuo metu kaip tik svarbiausias dėmesys turėtų būti nukreiptas į Rytų Lietuvą, ypač jos pakraščius, pasiunčiant tenai geriausius mokytojus, kuriems reikia sudaryti palankias gyvenimo sąlygas, aprūpinant butais ir mokant specialius algos priedus. Tada mokytojų nereikės ieškoti — jie patys pasisiūlys. Būtų tragiška, jei, nesant tenai lietuviškų mokyklų, nutautėjimas ir toliau vyktų.

Rimties valandėlė

DIEVO IŠTESĖTI PAŽADAI

Marijos dangun paėmimo šventėje — Žolinėje antrasis skaitinys iš šv. Pauliaus pirmojo laiško Korintiečiams (1 Kor 15:2-26) nurodo giliausią prasmę to, ką švenčiame šioje Marijos šventėje. Patvirtinimas, kad Kristus buvo prikeltas iš numirusiųjų, kaip pirmasis iš visų, kurie miršta, Paulius primena, kodėl kūno prisikėlimas iš numirusiųjų žmogui yra toks svarbus: dėl to, kad per pirmąjį žmogų — Adamą — į žemę atėjo mirtis. Mes žinome, kad Kristus iš tikrųjų nugalėjo mirtį, nes jis prisikėlė, ir Paulius mums primena, jog Kristaus prisikėlimas nebuvo vien tik jam. Su juo prisikels visi, kurie priklausys jam jo antrojo atėjimo metu — paskutinįją dieną.

Marijos dangun paėmimo šventėje švenčiame ir savo prisikėlimo viltį, minėdami, kad su kūnu į dangų paimdama Mariją, Dievas Jėzaus Motinai ištesėjo prikėlimo iš mirties pažadą, net nelaukdamas paskutinės dienos. Marijos paėmimas į dangų su kūnu sustiprina mūsų prisikėlimo viltį, nes štai iš žadėtos ilgos eilės prisikelsiančiųjų po Kristaus, ji antroji — su kūnu jau prikelta ir yra danguje.

Pirmasis šios šventės skaitinys iš Apreiškimo Jonui knygos (Apr 11:19; 12:1, 3-6, 10) yra apokaliptikos simboliais išreikštas krikščioniškoji viltis, prisimerkant žmogaus nuopuoliai Rojuje. Norint šį skaitinį teisingai suprasti, reikia jį skaityti Pradžios knygos 3-ojo skyriaus šviesoje: kur Adamas ir Ieva Rojuje pirmą kartą susitinka su blogiu žaltio pavidele. Prisiminti ir Dievo žodžiai žmogaus suvedžiojo — žaltčiui: „Kadangi tu taip padarei... Aš suksiu prieš tave tarp tavęs ir moters, tarp tavo palikuonių ir jos palikuonių; jis kirs tau per galvą, o tu kirsi jam į kulnį“ (Pr 3:14-15). O moteriai Dievas sako: „Aš padaginsiu tavo skausmus ir nės-tumą, — skausme gimdys vaikų“. Ir skyrius baigiasi, Dievui išstremiant žmones iš rojus, prie jo vartų pastčius kerubim-nus, žaibo kardais saugancius amžinojo gyvenimo medį.

Apokaliptinė kalba mums iššvyti vaizdų bei įvairių įvairumų ir besikeičiančių kombinacijomis, kaip žmogų sapnai. Apreiškimo Jonui 12-ame skyriuje vizijos užuomazgos yra paimtos iš Pradžios knygos — moteris, gimdanti skausmuose, žaltys-slibinas —

bet supintos su kitais Senojo Testamento ir pirmo šimtmečio Mažosios Azijos kultūros įvaizdžiais.

Saulė ir dvylika žvaigždžių Senajame Testamente primena į Egiptą parduoto Juozapo sapną, kuriame saulė reiškia Jokūbą-Izraelį, o dvylika žvaigždžių — dvyliką jo sūnų, iš kurių kilo dvylika Izraelio gentių. Mėnulius — Rachelę, verkianti savo žuvusių vaikų.

Slibinas, kilęs iš žaltio įvaizdžio Pradžios knygoje, Apreiškimo knygoje pasirodo švintinių slibinų su septyniomis galvomis, vainikuotomis septyniais vainikais — diademomis. Septyni yra pilnatvės skaičius — taigi septyngalvis slibinas yra visuotinis blogis, uodega net nušluojantis žvaigždes nuo dangaus.

Vizijoje — Moteris-Žmogus-Izraelis skausmuose pagimdo tą, kuris išgelbės žmoniją — tobulą karaliaus Dovydo palikuonį, kurio valdžios simbolis buvo geležinė lazda, o slibinas tyko prartyti vos gimusį kūdikį. Bet šioje vizijoje, kaip ir krikščionio tikėjime bei patirtyje, Dievas neleidžia blogiui laimėti paskutinės pergalės. Kai pats žmogus lieka bejėgis — kaip gimdanti moteris — Dievas įsiterpia, išgelbsti skausme gimdomą gėrį, o žmogus-motėris likęs žemėje nors jaučiasi, kaip į dykumą pavėjęs, kur nuolat tyko įvairūs pabėgimai, net ir čia yra atvedamas „į Dievo jai paruoštą būstinę“.

Tad ši vizija, nors tiesiogiai nevaizduoja Marijos, paimtos į dangų, duoda įvaizdžių pamąstyti apie Mariją, Isganytojo motiną, kaip Izraelio tautos dukrą, per kurią kilo iš mirties išgelbėtoji naujoji Dievo tauta. Nors blogio „žaltys“ kirtu Kristui į kulnį — jis kentėjo ir mirė, kaip visi Adomo ir Ievos palikuonys — Jėzus Kristus kirtu blogiui ir mirčiai į galvą, prisikeldamas iš numirusiųjų, tuo ištesėdamas Dievo sprendimą, žmogui praradus savo pirmąjį nekaltumą. Kristus ir mus praves pro kerubinų saugomus rojus vartus, prie amžinojo gyvenimo medžio.

Todėl Evangelijoje (Luko 1:39-56) Marija, neščia Jėzum, kuris bus visų žmonių vilčių išsipildymas, atvykusi pas Elzbieta, garbina Viešpatį, nes jis ne tik ją visuomet išgelbsti, bet yra „maloningas iš kartos į kartą tiems, kurie jo klauso“.

a.j.z.

TRUPUTIS KITO GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

37

Sargybiniai retkarčiais pasviečia į mūsų knibždelę ir miršta juoku. Automatai įsprausti į laikiklius, patys laikosi už rankenų. Tik šuo balansuoja, bet tas įprastis. Kareivis liepia paleisti grotas. Neklausome. Spiria į rankas. Atitraukiu ranką ir griunu po žmonių mase. Slenku tarp kojų prie grotų. Mano vietoje jau kiti.

Spyna neišlaiko dar vieno smūgio. Duryš atsidaro. Kareivukai čiumpa automatus.

— Nė iš vietos, — šaukia. Nebejuokinga. Šuo pasižiausia, urgzdamas stovi prieš pat mane. Kareivukai beldžia šoferiui: — Važiok! — Važiok! — Važiok! — Važiok!

Kai išlipu, nemaža kolona jau stovi. Vėl matau tą neščią moterį. Keli paguldyti nuošalyje. Kelis laiko už parankių. Pilki veidai.

— Kokie straipsniai? — klausia korpusinis. Keli istaria. Vagys, plešikai, chuliganai. Nutyliu. Nusibodo vienam sėdėti. Su publika geriau. Suvaromus į vieną nedidelę kamerą. Gultai dvim aukštais.

Totorius užėmė man vietą antrame aukšte. Gulime ant lentų. Maišai po galva. Šnekamės. Klausinėja apie Lietuvą. Ar tiesa, kad kalbame vokiškai? Ar visi fašistai? Prisipažįsta, kad simpatizuoja fašistams. Patys mieliai išjautę visą valdžią. O kokie Lietuvoje piniagai? Ar galima iš Rusijos atvažiuoti į Lietuvą? Galima? Girdejau tokių klausimų ir Maskvoje. Net ir Lietuvoje. Už fašistus nabalietius šlykštesni gal tik tokie

tipai banderos, tai yra, vakarų ukrainiečiai. Jie kirviais kapoja tarybinius žmones. Tik nesuprantamas tarybų valdžios humanizmas tebelaiko juos gyvus.

Politikuojame. Ir atrodo, kad esu milžiniškame lageryje. Šimtai miestų, kaimų, dešimtys metų, minios laike ir erdvėje boluojančių veidų susilieja į baisaus sapno vaizdą: tarybų sąjungos žemėlapi, aptvertą spygliuota tvora. Ir sargybinių bokšteliai. Ir šunys šunys, dideli kaip versiai. Ir atrodo, kad sėdi visi.

Rytą ateina korpusinis ir šaukia mano pavardę.

— Kodėl tu čia? — O kur, jūsų galva, turėčiau būti? — Kodėl nepasisekė kas toks? — Niekas neklausė. — Rinkis skudurus ir lauk. Toli neveda. Į gretimą kamerą. Vėl vienas.

MEILĖS RADIJAS

Per kamerą eina du vamzdžiai. O vamzdžiais vyksta pokalbiai. Mano buvusi kamera kalbasi su moterų kamera.

— Alio, jūs ten atsiliepkite.

Toliau:

— Brangioji, aš noriu su tavimi susipažinti. Keičiasi adresais. Burkuoja. Įsijungia balsas iš kitos kameros. Su stipriais pasiūlymais. Išestas kavalierius neatlaiko. Papila malonių žodelių, iš kurių bene švelniausia: o tu oži, pederaste tu, gaidy nelaimingas. Vienas tokią tiradą nenuilsdamas bėrė penkiolika minučių. Praeina kiek laiko. Ta pati mergelė jau keičiasi adresais su iškeiktuju berniuku.

Vaikštau, vaikštau. Kai nusibosta, prikišu ausį prie meilės radiko.

Turi vyrai vaizduotė! Ir moterys turi!

Žvanga durys.

Azijietiškių brožų vaikinas prisistato:

— Sergej. Iš Moldovijos.

Velnias jį iš ten atnešė. Ant krūtinės užrašyta pavardė: Rachimov. Papulė, nes gamykloje į pakuojamas dėžes dejuo atsišaukimus. Dėžės turėjo važiuoti į užsienį.

Bet nuvažiuojo į KGB. Nuteistas prieš porą metų.

Motina rusė, gyvena Čerkasuose, Ukrainoje. Tėvas tadžikas, buvęs karo belaisvis, atiduotas rusams. Rusai jį ištrėmė į Sibirą.

Šeštadienį, birželio pirmą, išveda patvoriais per balas prie mašinų.

Bėga bėga miškai pro šalį. Bėga bėga lageriai pro šalį. Lentų tvoros, spygliuotos vielos, bokšteliai, kareiviai, kaliniai. Vėl miškai. Vėl lageriai. Vis kaitaliojasi. Kad nebūtų nuobodus peizažas. Mūsų krovinį tai pakrauna, tai iškrauna. Švietia saulė, miškai žaliuoja. Gražu.

Taip ir atvažiuojame iki paskutinės stoties. Iki paskutinio lagerio prie lagerinio geležinkelio. Barašovo. Trečia zona. Visus iškrauna. Ir dryžuotus, ir nedryžuotus. Ir mane — kostiumuotą su bulvių maišu.

Renkasi iš mūsų ir būreliai per smėlį nusivaro. Liekame aptvare trise. Mudu su Sergejumi ir neapsakomai liesas, ilgas, mažą galvą, mėlyna nosytę, smunkančiais akiniais žmogelis. Jis kažko vis šypsoi. Jo buvęs rudas nudryžęs darbinis rūbas sulopytas. — net margas. Kelnės trumpos, kojos basnirčia ispiertos į nukreiptus branavikus. Prie kojų milžiniškas medinis lagaminas ir kuprinė.

Priziūrotojas sako jam lyg senam pažįstamui: — Mogilever, čia tau papildymas.

Jis dar plačiau nusišypso. Pasitaiso akinius ir sako:

(Bus daugiau)

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

AMERIKOS EGZEKUTYVAI LIETUVOJE

Pasikalbėjimas su Antanu Grina

— Išbuvoje dvylika mėnesių Lietuvoje ir tik neseniai grįžote į Čikagą. Iš profesijos esat gerai žinomas finansininkas ir bankininkas, aukštai pakilęs savo profesijos sluoksniuose. Koks buvo kelionės tikslas?

— Į Lietuvą nuvažiavau kaip International Executive Service Corps (IESC) organizacijos atstovas ir šalies direktorius. Mano paskirtis buvo pradėti šios organizacijos veiklą Lietuvoje. IESC yra ne pelno siekianti, privati Amerikos organizacija, finansuojama beveik išimtinai JAV valdžios užsienio pagalbos lėšomis. Ji darbuojasi apie 50 šalių. Tikslas: padėti besivystančioms šalims ir paskutiniu laikotarpiu Europos kraštams kuo greičiau ir kuo geriau prisivilioti Vakarų pasaulį. Lietuvoje pradėjome veiklą nuo 1992 metų liepos mėn. Per tuos metus sudarėme apie 60 projektų, įvairiausių paslaugų ir pagalbos Lietuvai. Be to, susitariau su organizacija, kad man dar būtų leista dėti šit Vilniaus universitetą, kad aš ir dariau. Taip pat susitariau, kad man būtų galima dirbti su Lietuvos bankais.

— Ar galėtumėte duoti pavyzdį bent vieno projekto? Kaip tie projektai prasidėjo, kas buvo padaryta, kaip jie baigėsi?

— Projektų turėjome įvairių. Pagal mūsų organizacijos veiklą, kuri yra išsivysčiusi per maždaug 30 metų, parūpinam techniška pagalba, arba tokia, kuri yra susijusi su investicijomis, bendromis įmonėmis. Paslaugos taip pat suteikiamos valdymo, prekybos ir finansinėse srityse.

— Vienas pavyzdys būtų projektas, kurį turėjome su Panevėžio stiklo fabriku. Fabrikui pristatėme savanorių stiklo ekspertą, su 30-40 metų darbo patirtimi. Jis buvo atvežtas iš Lietuvos įvertinti gamybą ir pažiūrėti, kokios pagalbos tikriausiai reikėjo. Žinoma, jam karto buvo aišku, kaip ir patiems žmonėms, kad jie maždaug 10-15 metų yra atsilikę savo gamybos, produkcijos tipu nuo kitų šalių proceso. Tačiau, žinodamas, kad investicinių lėšų nėra per daug, mūsų savanoris labai gerai įvertino gamybą ir paaiškino, kaip sudaryti procesą, mašiną ir pagerinti stiklo kokybę. Jis jiems galėjo taip pat parodyti, kaip padidinti stiklo gamybos apimtį ir pritaikyti geresnės kokybės stiklą įvairioms produkcijoms, kurių jie lig šiol iš savo žaliavų negalėjo padaryti. Per pusantro mėnesio tas žmogus atliko nepaprastai didelį darbą. Dabar jis prašomas grįžti į Lietuvą ilgesniam laikui ir toliau dirbti. Šis projektas mums sudarė didelį malonumą, kadangi žmogus atvažiavo ir per pusantro mėnesio atidarė jiems duris į naują pasaulį.

— Kaip Jūs tuos žmones randate? Kokiomis sąlygomis jie dirba Lietuvoje?

— Mūsų organizacija turi apie 13,000 registruotų įvairiausių sričių egzekutyvų, kurie yra pasirodę, kaip savanoriai, važiuoti į užsienio valstybes dirbti savo srityse pagal pareikalavimą. Po to sudarom projektus Lietuvoje ir kai nustatom, kokios ekspertizės, kokių patarnavimų, kokių paslaugų reikalaujama vienai ar kitai įmonei arba organizacijai, tą projektą nusiunčiam į savo

pagrindinę būstinę Stamford, Connecticut, kur peržiūrimas užsiregistravusių sąrašas ir sprendžiama, kurie tikėtų šiam projektui. Žmonės kontaktuojami, su jais susitariama ir atvežami į Lietuvą JAV užsienio pagalbos lėšomis. Jų darbas nieko nekainuoja Lietuvai ar Lietuvos įmonei. Vienintelis išpareigojimas, kurį mes išreiškiame, yra tas, kurie atsiviečia mūsų ekspertus tarnybai, tai kad jie būtų apgyvendinti ir pavalgydinti. Iš patirties žinome, kad, jeigu prekė per pigi, ji nėra užtenkamai įvertinama.

— Kiek ekspertų buvo pakviesta į Lietuvą?

— Iki man išvažiavus, turėjome apie 15 ekspertų, kurie atvyko į Lietuvą ir atliko savo projektus. Prieš man išvažiavimą, turėjo dar trys ar keturi atvykti, o rugpjūčio ir rugsėjo mėn. yra pora tuzinų, kurie turi atvažiuoti.

— Jums išvažiavus, kas toliau vadovauja International Executive Service Corps darbui Lietuvoje?

— Mano asistentas ir dabar naujasis reprezentantas yra Arvydas Sekmokas. Jis buvęs Lietuvos ekonomikos ministro pavaduotojas. Jo padėjėjas yra Gintaras Labutis. Mūsų įstaiga dabar irgi turi sekretorę, Aldoną Skučaitę.

Metus laiko veikėme neblogai ir pralenkėme įvairias IESC įstaigas, kurios veikė kitose šalyse, išskyrus Indiją ir Egiptą, kur įstaigų veikla yra labai ilgų metų ir kiekviena turėjo apie 20 žmonių. Mano kolegos pradžioje, kad per ateinančius metus Lietuva pralenks ir Indiją, ir Egiptą.

— Bėbūnant Lietuvoje, teko dalintis savo ekspertize bankininkavimo srityje ir įsijungti į pinigų įvedimo bei keitimo darbą?

— Turėjau galimybės dirbti su komerciniais bankais, padedant jiems organizaciniams, administraciniams ir užsienio finansų atžvilgiu, o taip pat ir su centriniu banku. Man labai buvo malonu, kad buvau priimtas Lietuvos Banko vadovu (ir praėjusio Baldisiaus, ir dabartinio Visokavičiaus) kaip tautietis su patirtimi šioje srityje. Tuo būdu man buvo leista prisidėti prie jų labai svarbių darbų, organizuojant centrinio banko veiklą ir, žinoma, prie pinigų reformos.

— Per paskutinius metus buvo perorganizuotas Centrinis bankas. Koks įspūdis apie kryptį, kurią bankas eina?

— Bankas buvo perorganizuotas iš dviejų perspektyvų. Viena buvo iki praėjusių metų rudens. Lietuvos Bankas buvo ne tik centrinis bankas, arba bankų bankas, bet taip pat užsiėmė ir komercinio banko veikla. Tai buvo kai kurių nacionalizuotų sovietų bankų skyriai ar šakos, prijungtos prie Lietuvos Banko. Žinoma, tokių dalykų šiandieną pasaulyje nėra, kadangi centriniai bankai pasidaro bankų bankai ir negali užsiimti komercinių bankų veikla. Tai, pagal didelį spaudimą, kuris buvo sudaromas Lietuvos Bankui viduje, iš užsienio, iš

Tarptautinio Valiutos fondo, Pasaulio Banko, kitų centrinių bankų, kitų patarėjų, taip pat ir mano patarimų, buvo siūloma bankui kuo greičiau ir kuo efektyviau atsiakirti nuo komercinio banko veiklos, tampant Lietuvos centriniu banku.

Kalbėjosi Povilas Žumbakis
(Bus daugiau)

Ekonominių reikalų informacijos skyriaus mūsų dienraščio redaktorius Edmundas Kulikauskas šiuo metu lankosi Lietuvoje, kur išbuvo iki šio mėnesio pabaigos. Dekojame Rasai Razgaidienei už atsiųstą išsamų pasikalbėjimą su Antanu Grina.

SĖKMINGA ŠALDYTUVŲ GAMYKLA

Alytaus valstybinė šaldytuvų gamykla „Snaigė“ praėjusiais metais tapo akcine bendrove. Valstybinio kapitalo dalis sudaro tik penktadalį. Bendrovė stipriai plečia gamybą: per šiuo metų pusmetį pagaminta tiek šaldytuvų kaip per visus praėjusius metus. Iki 70 procentų produkcijos eksportuojama, daugiausia į Vakarų Europą.

KIEK SUVALGĖ MĖSOS

Birželio mėn. Lietuvos gyventojai suvalgė 4,300 tonų mėsos. Ankstesniais metais buvo suvalgyta apie 17,000 tonų. Mėsos kombinatų šaldytuvuose susikauptė apie 16,000 tonų mėsos produkcijos, pieno kombinatuose — apie 130,000 tonų pieno produkcijos.

HELP WANTED

Novedęs amerikietis išvyksta į Lietuvą 1994 m. vasario mėn. Norėtų susirasti neįtektėjusią merginą (tarp 20-30 metų), vertėją ir bendrą kalbą. Mokėtų algą. Siųskite dabartinę nuotrauką ir laišką:

Jim Prancus
Baltic Trade Inc.
P.O. Box 71
Union Mills, IN 46382

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia juo reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį ir trečiadienį susikalsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PROSPECT 6-8998

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

RACINE KEPYKLA IR DELIKATESAI
Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto — Catering
6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitui: 312-247-2837

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir taisymai. Vietoje ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

IMEX AMERICA, INC.
524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomoma automobilių Lietuvoje, siūnčia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.v. — 5 v.v.

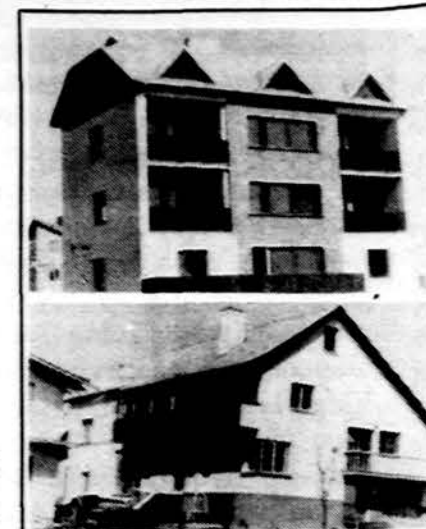
A Lithuanian widow would like to hear and meet a Lithuanian English speaking widower 65 to 70 years old for companionship & friendship. Relocable. Write & call: Wanda Sparnas, 1211 City St. Utica, N.Y. 13502.

GERIAUSIAS LIETUVISKAS RESTORANAS
MABENKA
7844 S. Cicero Ave.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-423-7679
Už pigiausia kainą siūlome skaniausią lietuvišką maistą:

• Kugelis • Cepelinai • Kaldūnai • Blynai • Dešros ir kopūstai • Skaniausia namų gamybos sriuba. Išnuomojam salę įvairioms progoms (telpa virš 100 žmonių). Darbo val: kasdien 8 v.v. — 9 v.v.; penktadienį, šeštadienį 8 v.v. — 10 v.v. Kviečiame apsilankyti!
Jas ir Janina

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Vilniaus mieste parduodami 2 namai, tinkantys įstaigoms arba viešbučiams. Vieno namo vertė \$95,000, o kito \$150,000. Prie vieno namo yra ir ūkinis pastatas (7 x 8). Yra visos miesto komunikacijos. Teirautis: tel. 760380 Vilniuje.

FOR RENT

Kaune išnuomojami butai turistams, 1 ar 2 mieg. kamb., arti autobusų, ramiam rajone. Viduje: virtuvė, vonia ir tualetas (šiltas vanduo visada), televizorius ir telefonas. Kaina apie \$30 savaitę. Papildomai galima parūpinti ar gaminti maistą, mūsų automobilio pasitiktis aerouoste, nuvežti į mūsų vartamą (už 17 km prie Neries) ar į bet kurį Jūsų pageidaujamą vietovę. Antanas ir Danutė Maželkaitė, Pramonės prasp. 49-92, Kaunas 3036. Tel. (Kaune) 77-66-21.

Kaune turistams prie šeimos išnuomojami kambariai. Galima su maistu. Teirautis (708) 499-6178 nuo 6 v. iki 9 v. vakare arba 011-3707-796563 Lietuvoje.

NAUJI BUTELIAI PENSININKAMS lietuviškoje aplinkoje. Dviejų kambarių su virtuve, vonia ir apšildymu \$450 mėn. vieno kambario — \$395. Villa Maria P.O. Box 155 Thompson, Ct. 06277. Tel. 203-928-7955.

VIEŠBUTIS „KAIŠIADORYS“
Labai tinka vieta apsilankyti keliaujantiems Lietuvoje, Kauno ir Vilniaus apylinkėse. Iš čia ekskursijos į kitus miestus. Susitarus galit būti nuvežti į medžioklę, žvejyba arba grybavimui. Švarūs visi kambariai ir butai su šildymu. Tualetai taip pat švarūs ir su karštu vandeniu.
Butukai su salontonais 3 asmenims — \$30
vienai parai su pusryčiais
Kambarys vienam asmeniui — \$15
vienai parai su pusryčiais
Kambarys dviem asmenim — \$20
vienai parai su pusryčiais
Savininkai A. ir M. Grincevičiai
Telefonas: Kodas 8256/5-23-45
KAIŠIADORYS
42 Gedimino Gatvė
Kaišiadorys, Lietuva
* Kainos galioja — 1993m. vasarai

FOR SALE

Parduodamos namuose austos grynų lino lovatiesės: 79 1/2" x 94 1/2", 84" x 60", 96" x 80", 106 1/2" x 82". Kreiptis: Vita Luote, 1408 S. Harway, Berwyn, IL 60402, tel. 708-749-4290 arba 616-329-2575.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-3654
(312) 501-3654

ELEKTROS. ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar Parduodant
• Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
• MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas
• Perkaime ir Parduodame Namus, • Apartamentus ir Žemę.
• Pensininkams Nuolaida.

Town house for sale
BY OWNER. OAK LAWN large 3 bdrm, 2 1/2 ba, den, fin. bsmt. 2 1/2 c. att gar. \$159,000.
708-423-1607

HOUSE FOR SALE
by owner, Palos Hills vic. 4 bdrm. ranch; 2 1/2 bath; bsmt with fam. room; large kitchen; many extras. \$156,000. Call: 708-599-2831.

FOR SALE
New home in Lemont — Old Derby
4 bdrms., „Forester“
Call 708-599-2864

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Century 21 REALMART, INC.
6602 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Susinteresuoti skambinkite BUDRAITUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Century 21 ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

RE/MAX Home Center
6000 S. Pulaski Chicago, IL
Tel. 312-735-6000

TOM VIERAITIS
1.1 akro (200' x 280') tuščias sklypas, Lemont, IL
Skambinkite Tomui

IEŠKO DARBO
Jauna gal. sesuo iš Lietuvos, turinti teisę dirbti, vairuoja mašiną, ieško bet kokių darbų. Skambinti: 708-749-4290 arba 616-329-2575.

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO — siunčiame oro linija „ŽAIBAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
9525 South 79th Avenue
Mickory Hill, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272
223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas: 77-76-97 ir 77-83-82

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

1993 METŲ TURISTINĖS KELIONĖS
605 Rugsėjo 1—15
609 Rugsėjo 18—26
Kelionė Popiežiaus lankymosi Lietuvoje proga.
Viena, Praha, Budapeštas
GRUPINIAI SKRYDŽIAI:
IŠSKRIDIMAI
Rugpj. 30
Rugs. 6, 13, 20, 27
Spalio 4, 11
GRĮŽIMAI
Rugpj. 20, 27
Rugs. 3, 10, 17, 24
Spalio 1, 8, 15, 22
Galima keliauti su grupe arba pavieniui. Galite užsisakyti kelionę su pilnu aptarnavimu arba tik lėktuvo bilietą. Užsakome viešbučius bet kuriame Lietuvos mieste. Galima išnuomoti automobilius vienai dienai arba ilgesniam laikui. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis: **AMERICAN TRAVEL SERVICE, 9439 S. KEDZIE AVE., EVERGREEN PARK, IL 60642. Tel. 708-422-3000. Fax # 708-422-3163**

PIGIAUSI SKRYDŽIAI Į VILNIŲ IŠ NEW YORKO
Ten ir atgal —
\$718 plus tax
VYTIS TRAVEL
2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
718-769-3300
1-800-952-0119

AR BUS VARŽOMA RELIGIJOS LAISVĖ?

Maskvos apaštalinis administratorius arkivyskupas Tadeusz Kondrusiewicz pranešė, jog Rusijoje veikiančios Bažnyčios priešinsis numatomam naujam įstatymui dėl religijos Varšuvos katalikų dienraščio „Słowo: Dziennik Katolicki“ žurnalistas jis pasakė, jog įstatymo projektas jam keliaus didelių rūpesčių. „Dėl šio įstatymo ypač teks kentėti Katalikų Bažnyčiai“, pabrėžė arkivyskupas. Įstatymo projektas numato įpareigoti Bažnyčias, kurių centrai yra užsienyje, gauti leidimus veiklai iš vidaus reikalų ministerijos bei kitų penkių komisijų. Bažnyčios atmetė idėją atkurti „konsultacinę tarybą prie Rusijos Federacijos Aukščiausiosios Tarybos komiteto sąžinės laisvės, konfesijos bei karitatyvinio darbo klausimais.“

Pasak arkivyskupo, Katalikų Bažnyčios darbai daugiausia tuko lėtas bažnytinės nuosavybės grąžinimas. Naujų statybų planams iš dalies daromos kliūtys, arba jie tiesiog net atvirai kritikuojami. Artimiausiu tikslu arkivyskupas laiko kunigų seminarijos atidarymą. Joje bus rengiami kunigai Kazachstanui bei Sibirui.

PASVALIO SUKAKTIS

Pasvalys pradėjo ruošti 500 metų jubiliejui, kuris sukaks 1997 metais. Paskelbtas paminklo konkursas. Tik dar nenuspręsta, ar jis stovės Svalios ir Levens upių santakoje, kur Lietuvos karalius Žygimantas Augustas 1557 metais pasirašė tris sutartis su Livonijos ordino magistru V. Fiurstenbergu, ar Vytauto Didžiojo aikštėje.

A.†A. KAZYS GASIŪNAS

Gyveno York, PA.
Mirė 1993 m. rugpjūčio 11 d., 12:35 val. p.p., sulaukęs 91 metų.
Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje.
Pasiliko dideliame nuliūdime: žmona Liuda Rudokaite ir dvi dukters bei žentai: Ema ir dr. Warren Sickman, Rita ir Bo Hovemyr; penki anūkai: Lidiya, Lina, Tomas, Viktoras, Erikas ir proanūkė Anya.
Amžinam Poilsui velionio pelenai bus grąžinami į Lietuvą, kurią jis taip mylėjo.
Nuliūdę: žmona, dukters ir anūkai.

Iškeliauvus į Amžinybę

A.†A. JUOZUI MAŽEIKAI,

liūdinčiai žmonai sol. GENOVAITEI MAŽEIKIENEI, savo gražiu giedojimu visada praturtinusiai mūsų Vilniaus Dienas, ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Vilniaus Krašto Lietuvių sąjungos
Chicago skyriaus valdyba ir nariai

A.†A. TERESEI REISGIENEI,

gyvenusiai Australijoje, iškeliauvus Amžinybėn, reiškiam giliausią užuojautą jos sesutei KLEOFAI GAIŽAUSKIENEI, visiems giminėms bei artimiesiems.

Vytautas Augustinas
Janina Jarašienė
Ona ir Jonas Pupininkai
Ona ir Jonas Purtiliai
Ada Strijauskienė
Prima ir Aleksas Vaškėliai
Sofija ir Stasys Vaškėiai

A.†A.

Sesuo M. BERTILIA KLUSAS

Mūsų mylima Seselė mirė Motiniškame name 1993 m. rugpjūčio mėn. 12 d., sulaukusi 84 metų.
Į vienuolyną įstojo iš Dievo Apvaizdos parapijos Chicagoje. Vienuolyne įdauose išgyveno 65 metus.
Pasiliko nuliūdę Šv. Kazimiero seserys ir artimieji giminės: sesuo Stella Galling ir sūnėnas Morris Green.
Kūnas pašarvotas Šv. Kazimiero vienuolyne, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, pirmadienį, rugpjūčio 16 d. 10 val. ryto.
Laidotuvių šv. Mišios Šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje antradienį, rugpjūčio 17 d. 9:30 val. ryto.
Laidotuvės Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse antradienį, rugpjūčio 17 d. po šv. Mišių.
Prašome dalyvauti laidotuvių Mišiose ir pasimelsti už Seselės sielą.
Šv. Kazimiero Seserys ir giminės.
Laidotuvių dir. Gaidas Daimid. Tel. 312-523-0440

A.†A.

MARIJA SIDERAVIČIENĖ

Kluoniūtė

Gyveno ilgus metus Cicero, IL, vėliau penkerius metus Indianapolis, IN.
Mirė 1993 m. rugpjūčio 11 d., 7:20 val. vakaro, sulaukusi 91 metų.
Gimė 1901 m. gruodžio 15 d. Lietuvoje, Šakių apskr., Gelgaudiškių valsč., Jankūnų km. Amerikoje išgyveno 43 m.
Nuliūdę liko: vyras Pranas, duklė Roma Murphy, žentas James, anūkė Victoria, sūnus Antanas Sideravičius ir kiti giminės.
Velionė pašarvota sekmadienį, rugpjūčio 15 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 16 d. iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Vietoje gėlių prašoma aukoti Lietuvos našlaičių globos draugijai „Saulutei“.
Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę vyras, duklė, sūnus, žentas, anūkė ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

DRAUGAS, šeštadienis, 1993 m. rugpjūčio mėn. 14 d.

5

ŠVEICARIJOS IR LIETUVOS RYŠIAI

Vilniuje viešėjo vienos didžiausių Šveicarijos prekybos korporacijos „Vast Group“ atstovai. Ši įmonė rūpinasi

maisto produktų eksportu ir importu. Šveicarijos verslininkai Vilniuje ketina įrengti parduotuvių kompleksą. Jie pageidavo iš Lietuvos gauti sviesto, pieno miltelių. Iš Šveicarijos turėtų atkelti koncentruotas sultys, šokoladas, margarinas.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 1446 S. 50th AVE.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING SEPTEMBER, 1993
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

\$
310
nuo

Kelionė į vieną pusę
perkant ten ir atgal

Kelionė į vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietus reikia piginti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 įvykimo mokestis. Muitas ir migracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat bilietą perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams ir \$1.45 agentui.

Pigios Kelionės į Baltijos Kraštus

TAUPLYK LAIKĄ ... Su vieninteliu tiesioginiu skrydžiu nuo New Yorko Kennedy Airport iki Rygos Latvijoje. American Trans Air yra greičiausias kelias į Baltijos kraštus.

TAUPLYK PINIGUS ... Palygink ir tauptyk su American Trans Air. Todėl, kad Jūs nusipelnėt gerą patarnavimą, ir pigiausią kainą!

TAUPLYK NEPATOGUMUS ... Su American Trans Air patarnavimais į Baltijos kraštus nėra jokio rūpesčio ar suspėsit į sekantį lėktuvą, nes čia yra tiesioginis skrydis. NĖRA persėdimų. NĖRA laiko gaisimo. NĖRA bėdų!

Ryga, Latvija	Skrydžio kaina
Birželio 1 iki rugsėjo 30	US \$480
Spalio 1 iki spalio 31	US \$405
Lapkričio 1 iki gruodžio 31	US \$310

Išvykstame kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį

Ar Jūs skrendat darbo reikalais, ar pasimatyti su artimaisiais. Jūs norit ten nukeliauti ko greičiau. Nenorit persėsti, ar išleisti daug pinigų. American Trans Air's Tiesioginė Kelionė iš New Yorko iki Baltijos kraštų yra patogi, pigi ir paprasta. Argi ne taip Jūs visada ir norėjot keliauti? Paskambinkit American Trans Air arba savo Kelionių agentui šiandien!

AMERICAN TRANS AIR

Užtikrinti keliones skambinkite 1-800-382-5892
arba savo kelionių agentui.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Š.m. rugpjūčio 26 d. Martini-que pokylių salėje bus „Draugo“ banketas. Būtų gera, kad visos organizacijos ir klubai, kurių renginius skelbiame savo dienraštyje (labai daug ir dažnai nemokamai) pasistenėtų dalyvauti šiame „Draugo“ renginyje. Dienraštis daug visiems padeda, kai reikia publiką sukviesti į koncertus, parodas, vakarones ir puotas. Dabar būtų gera proga atsilyginti, dalyvaujant šiame „Draugo“ renginyje.

Vyresniųjų lietuvių centre – Seklyčioje, rugpjūčio 18 d., trečiadienį, 2 val. p.p. JAV LB Socialinių Reikalų tarybos pirm. Birutė Jasaitienė ir Lietuvos Vaikų Vilties koordinatorė Jūratė Budrienė, šią vasarą viešėjusios Lietuvoje, pasidalinus savo įspūdžiais. Kvietame atvykti ir pasiklausyti. Visi kviečiami – dalyvaukite! Bus bendri pietūs.

Rūta Kleva Vidžiūnienė, mūsų Žurnalistų sąjungos pirmininkė ir nuolatinė dienraščio bendradarbiė, siūsdama laimėjimų bilietų šaknelės, atsiuntė dar ir 50 dol. auką. Nuosirdus ačiū.

x Akademiniškas Skautų Sąjūdis maloniai kviečia Chicago visuomenę į vakaronę, rugpjūčio 20 d., penktadienį, 7:30 v.v. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Susitikime su Lietuvos skautais ir pasidalinime įspūdžiais iš kait pasibaigusios Jubiliejinės Stovyklos Rako miške.

x DĖMESIO, AMERIKOS LIETUVIAI! Lituania Commerce & Cargo Inc. pristato siuntinius ir didesnius krovininius adresatus į namus Lietuvoje. Patogus, garantuotas ir pats pigiausias patarnavimas. Kainos oro linija virš 40 sv. – \$2.45 sv., laivu – virš 100 sv. – 57 ct. sv. Siuntas paimame iš Čikagos, kitų JAV miestų ir apylinkių. LITUANICA C&C INC. 6607 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 312-585-8700, fax 312-585-8922.

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidautas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

x Atlanta IE, Inc. lankysis Lemonte, Pasaulio lietuvių centre rugpjūčio 22 d. 9 v.v. – 1 v. p.p. Mes persiunčiame pinigų bei amerikietiško maisto siuntas. Atlanta IE, Inc., tel. 312-434-2121 arba 1-800-775-SEND.

x DĖMESIO VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ aparatu, už priėmimą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. ARCHER AVE., CHICAGO, IL 60609, Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

A.a. Seselė M. Bertilia Klusas mirė Šv. Kazimiero vienuolyno Motiniškame name rugpjūčio 12 d., 7:30 val. vakare. Į Šv. Kazimiero kongregaciją įstojo 1925 m. iš Dievo Apvaizdos parapijos. Įžaduose išgyveno 65 metus. Beveik 25 m. savo vienuoliško gyvenimo seselė padėdė šviesimui, mokydama pradžios mokyklose. Tarnavo bažnyčios priežiūrai ir namų ruošos pareigose iki grįžo į Motiniškąjį namą poilsui 1988 metais.

Aldona Zailskaitė, pirmoji „Draugo“ puslapio redaktorė, vakar, rugpjūčio 13 d., pradėjo atostogas. Į redakciją grįš tik rugpjūčio 21 d. Ją pavaduoja Česlovas Grincevičius.

Planuota dviejų dienų išvyka į Amish Acres, keliautojams pagaidaujant, pakeista į vienos dienos išvažiavimą. Rugpjūčio 26 d., ketvirtadienį, 8 val. ryto išvyksime ekskursiniu autobusu nuo Seklyčios. Aplankysime Amish acres, Indianoje, ten apžiūrėsime idomų kaimelį, pamatysime Amish gyvenimo būdą, valgytume pietus, 2 val. pamatysime muzikinį spektaklį, kurį atliks garsūs artistai ir solistai. Sugrįšime vakare, apie 7:30 val. Daugiau informacijos suteiks Vyresniųjų lietuvių centras asmeniškai, ar telef. 312-476-2655.

x Ieškote darbo? Norėdami geriau susipažinti su nauja socialine bei kultūrine aplinka? Pasiilgote šiuolaikinės lietuviškos muzikos? Jūsų geriausias bičiulis ir patarėjas – radijo laida VAIRAS, perduodama kas sekmadienį nuo 10 iki 11 v.v. iš WNDZ 750 AM. Mūsų adresas: VAIRAS, WNDZ Radio, 5306 W. Lawrence, Chicago, IL 60630. Galite skambinti darbo dienomis po RYTMEČIO EKSPRESO 10:30 v.v. red. tel. 312-286-1616. Jūsų paslaugoms – VAIRAS!

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomociniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

x ATLANTA IE, Inc. viena iš pirmųjų kompanijų pradėjusi kompiuterizuotą aptarnavimą ir toliau siunčia siuntinius ne tik į Lietuvą, bet ir į Latviją, Estiją, Ukrainą, Baltarusiją, Rusiją. Laivo talpintuvai (konteineriai) išsiunčiami kiekvieną pirmadienį. Oro siuntos iškelti laiku kiekvieną šeštadienį. Persiunčiame dolerius į Lietuvą. Suteikite džiaugsmo savo giminiams. Mūsų naujų amerikietišku maisto siuntinių 66 sv. – kainą \$99. 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. (312) 434-2121. Iš toliau – 1-800-775-7363.

x TRANSPAK siunčia talpintuvus konteineriais į Lietuvą kas savaitę. Siunčiame „AIR CARGO“. Pinigai pervadami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

BALFo tradicinė gegužinė įvyks rugpjūčio 22 d., sekmadienį, Jaunmo centre. Gegužinės pradžia 12 val. diena. Kavinė veiks nuo 10 val. ryto. Bus geras, šviežias, lietuviškas maistas, veiks baras, laimės šulinys, kurį tvarkys Birutė Jasaitienė su savo padėjėjais, didysis dovanų paskirstymas, kurį tvarkys Danutė Pareigienė. Norintiems paminkliti kojas gros Kosto Ramanausko orkestras.

Balfas šalpos organizacija, veikianti nuo 1944 metų. Per visą tą laiką šelpė ir dabar tęsėsi vargan patekusius lietuvius.

Kad gegužinė pasisektų, rengėjai prašo visuomenės paramos: daiktų laimėjimams ir gausaus dalyvavimo gegužinėje.

Kun. K. Raudeliūnas, SJ, per Mišias Šv. Kryžiaus bažnyčioje rugp. 1 d. entuziastingai įspūdingoje, puikiu vargonu ir išskirtinai gerą akustiką turinčioje Prisikėlimo koplyčioje, būrys amerikiečių ir lietuvių klausėsi Virginijaus Barkausko baigiamųjų egzaminų koncerto.

V. Barkauskas, atvykęs iš Marijampolės (ten buvo vargonininku), studijavo liturgiją ir vargonų muziką meną Šv. Juozapo kolegijoje, Rensselaer, IN, kuri turi gero lygio tos srities programą. Virginijus buvo ten priimtas Tėv. Larry Ileiman, D.S. Mus., to fakulteto dekanu-direktoriaus, kai jis jį išgirdo 1991 m., grojant vargonais Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL. Dabarinis Virginijaus koncertas ir po jo už keletos dienų Service Recital Šv. Juozapo

x „Lietuvos Vaikų Vilties“ darbams paremti Rudens balius įvyks šeštadienį, š.m. spalio mėn. 23 d., Palos Country Club puošnioje salėje. Patalpų savininkai, supradami „Lietuvos Vaikų Vilties“ veiklos darbų svarbą gelbėjant Lietuvos vaikus su palaužtais sparneliais, patalpas bei vakariene parūpina neįprastine nuolaida.

x Dr. Audronė ir dr. Šarūnas Užgiris atsiuntė „Saulutei“ \$100 paremti Lietuvos našlaičius. „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, dėkoja už auką. Aukos PLB „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreipkitės į Aldoną Kaminskiene. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p. 5:30 v.v., ketvd. 10 v.v.-6 v.v., šestd. 10 v.v.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipitis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. J. Liutikienė ir I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

Po vargonų koncerto Prisikėlimo koplyčioje Valparaiso universitete, Virginijus Barkauskas (viduryje) su kun. Larry Ileiman, D.S., Muzikos ir vargonų profesorium ir dr. Philip Gehring, F.A.G.O.

MUZIKOS MENO MAGISTRAS – VIRGINIJUS BARKAUSKAS

Š.m. liepos 18 d., sekmadienio vakarą, Valparaiso universiteto įspūdingoje, puikiu vargonu ir išskirtinai gerą akustiką turinčioje Prisikėlimo koplyčioje, būrys amerikiečių ir lietuvių klausėsi Virginijaus Barkausko baigiamųjų egzaminų koncerto.

V. Barkauskas, atvykęs iš Marijampolės (ten buvo vargonininku), studijavo liturgiją ir vargonų muziką meną Šv. Juozapo kolegijoje, Rensselaer, IN, kuri turi gero lygio tos srities programą. Virginijus buvo ten priimtas Tėv. Larry Ileiman, D.S. Mus., to fakulteto dekanu-direktoriaus, kai jis jį išgirdo 1991 m., grojant vargonais Šv. Antano bažnyčioje, Cicero, IL. Dabarinis Virginijaus koncertas ir po jo už keletos dienų Service Recital Šv. Juozapo

x „Lietuvos Vaikų Vilties“ darbams paremti Rudens balius įvyks šeštadienį, š.m. spalio mėn. 23 d., Palos Country Club puošnioje salėje. Patalpų savininkai, supradami „Lietuvos Vaikų Vilties“ veiklos darbų svarbą gelbėjant Lietuvos vaikus su palaužtais sparneliais, patalpas bei vakariene parūpina neįprastine nuolaida. Bilietus galima užsisakyti skambinant (312) 476-0664 arba (312) 284-6786. Bilieto kaina \$35.00 asmeniui.

x Marija Saulienė, sūnaus a.a. Algimanto Saulio penktųjų mirties metinių proga, iš p. Virbickio šeimos gautą \$100.00 auką, paskytė „Lietuvos Vaikų Vilties“ darbams paremti.

x Parduodamas Lietuvoje gyvenamas 5 kambarių namas Druskininkų meiste. Kaina 25,000 JAV dolerių. Teirautis Lietuvoje, tel. 8-233-51258 arba 51920; laišku V. Bielskis, Pinciškė, 5926 Kaltinenu paštas, Šilalės rajonas, LIETUVA.

x Tik per Baltia Express saugiai, greitai ir be maito galite pasiūsti siuntinius savo artimiesiems. Laivo talpintuvus rugpjūčio 24 d. ir 31 d. Atvežkite arba siųskite UPS adresu: 3782 W. 79 St., tel. 1-800-SPARNAI, 1-800-772-7624.

x Gera naujiena Los Angeles ir apylinkių lietuviams! Baltia Express atstovas kasdien priiminės jūsų siuntinius Lietuvių Tautiniuose namuose. Teiraukitės tel. 213-661-6028 arba pristatykite siuntinius adresu 3354 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039.

x Dantistų Talks Lietuvai Sambūris (ADAL), šeštadienį, spalio 2 d. 7 val. v. Seklyčioje, savo plano igyvendinimui Kau-n Medicinos Akademijos Odontologijos fakultete, rengia va-jaus pradžios vakariene. Kvie-čiame visus ADAL rėmėjus šio-je vakarieneje dalyvauti. Infor-macijai skambinti dr. L. Ragui, 708-529-0955.

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

PENSIJOS LIETUVOJE

USA Socialinės apdraudos istaiga—Social Security—išbraukė Lietuvą iš sąrašo kraštų, į kuriuos nusiunčiamos pensijos. Tai reiškia, kad asmenys, turį teisę gauti pensijas Amerikoje, jas gali gauti, gyvendami Lietuvoje. Labai daug kartų buvo skambinta į Social Security istaigą ir gauta įvairių informacijų žodžiu. Tačiau informacijų raštu nėra gauta. Leidinėlis, kuris aiškina apie pensijas užsieniuose, yra išleistas 1992 metais, kai Lietuva dar buvo uždraustų valstybių sąraše.

Žodžiu buvo sužinota ši informacija:

Pensijos yra siunčiamos į Lietuvą. Mūsų žmonės, kurie gauna pensijas, galima suskirstyti į tris grupes: piliečius, natūralizuotus piliečius ir nuolatinius gyventojus arba asmenis, kurie turi žalią kortelę. Gyvenandami Amerikoje, jie visi vienodai gauna užsitarnautas pensijas. Bet kai išvažiuoja į kitus kraštus, jų teisės į pensijas yra skirtingos. Asmenys, gimę Amerikoje, nuvažiavę į Lietuvą, gali gyventi kiek nori ilgai ir gauna pensijas be jokių suvaržymų. Natūralizuoti piliečiai gauna taip pat pensijas ir gali gyventi, kiek nori svetur, bet tam tikru laiku turi registruotis Amerikos valdžios istaigose, anksčiau turėdavo grįžti atgal į Ameriką, dabar gali registruotis gyvenamo krašto Amerikos ambasadoje. Lietuvoje tai būtų Vilniuje veikiančioje Amerikos ambasadoje. Nėra aišku su asmenimis, kurie turi tik nuolatinio gyvenimo teisę arba žalią kortelę. Kai kurie Social Service istaigos tarnautojai sako, kad jie gali gauti pensijas tik 6 mėnesius užsienyje, ir jei po to negrįš į Ameriką, jie gali prarasti pensiją, o grįžus reikės iš naujo rūpintis. Kiti tarnautojai sako, kad jie pensijas galės gauti visą laiką. Tuo tarpu Imigracijos istaiga teigia, kad nuolatinę teisę turintys gyventi asmenys, gali iš Amerikos būti išvažiavę tik 12 mėnesių, ir turi turėti įvažiavimo atgal leidimą.

Esant tokiai padėčiai, buvo kreiptasi į Čikagos miesto imigracijos vyriausiąją advokatę, prašant pagalbos išsiaiškinti. Š.m. rugpjūčio 1 d., trečiadienį, 2 val. p.p., Seklyčioje – Vyresniųjų centre 2711 West

„Northwest Herald“ (š.m. liepos 15 d.) išspausdino spalvotą Danutės Karužaitės-Tulp ir jos vyro Bill nuotrauką su išsamiu aprašymu apie jų darbą McHenry apskrityje Gamtos apsaugos skyriuje, kurio „The Living Land“ programa, veikianti jau 17 metų, suteikia progą miesto vaikams susipažinti su ūkio darbais. Vaikai mokomi mylėti, įvertinti aplinką, gamtą, domėtis naminių gyvulių bei paukščių ir įvairių kultūrinių augalų auginimu. Tą pavyzdinį McHenry apskrityje ūkį aplanko daug mokyklų vaikų, nes „Living Land“ programa labai populiari.

Visi kviečiami išgirsti aktualų Antano Grinos pranešimą sekmadienį, rugpjūčio 22 d., Pasaulio lietuvių centre Lemonte, 12:30 p.p. (t.y., po 11 val. Mišiu), didžiojoje salėje. A. Grina metus gyveno ir dirbo Lietuvoje. Rengia „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būrelis.

71st St. bus „Legal Forum“ – seminaras, kuriame kalbės advokatai, imigracijos ir Social Security istaigų specialistai. Jiems buvo pateikti visi šie klausimai ir jie duos atsakymus, aiškins visus klausimus, surištus su pilietybę ir nuolatinio gyvenimu čia, persikėlimu gyventi į Lietuvą ir pensijų gavimu.

Kitas seminaras – „Legal Forum“ imigracijos reikalais bus trečiadienį, rugpjūčio 8 d., 7 val. vak. irgi Seklyčioje. Jame imigracijos advokatai kalbės apie visas, jų pratęsimą, žalias korteles, pilietybę ir viską, kas susiję su imigracija bei emigracija.

Asmenys, kurie nori persikelti gyventi į Lietuvą ir ten gauti pensijas, turi nuvykti į Social Security istaigą ir užpildyti įvairius dokumentus. Ten jie gaus visą informaciją. Pensijos į Lietuvą yra siunčiamos paštu, duodu adresu ir asmens namus arba į nurodytą banko sąskaitą. Banke Lietuvoje pensijos bus išmokamos tos dienos kursu litais, o iš važiuojant iš Lietuvos, grįžtant į Ameriką – doleriais. Asmenims, kurie išvažiuoja ilgems atostogoms – ilgiau kaip trims mėnesiams – pensijos gali būti siunčiamos į Lietuvą. Pensijų siuntimo perkėlimas iš vieno krašto į kitą trunka 31 dieną. Siunčiant pensijas į kitą kraštą, Social Security istaiga išskaičiuoja „Alien taxes“, kurios, kaip patyrėme, siekia apie 15% nuo pensijos sumos. Už persiuntimą Social Security istaiga jokio mokesčio neima.

Norint, kad pensijos čekiškai būtų siunčiami į banką Lietuvoje, reikia norimame banke turėti sąskaitą. Amerikos bankuose mūsų pinigai yra valdžios apdrausti iki 100,000 dol. Nežinia, ar Lietuvos bankuose mūsų pinigai yra ir bus apdrausti. Kai sužinosime, pranešime.

Kviečiame visus šiuose seminaruose dalyvauti ir sužinoti apie pensijas Lietuvoje ir įvairius imigracijos klausimus ir rūpesčius.

Birutė Jasaitienė
JAV LB KV Socialinių Reikalų Tarybos pirm.

Asmenys, norį atidaryti Lietuvoje banke sąskaitą, tai gali padaryti pasiūsdami tam bankui laišką ir mažą sumą pinigų. Jeigu kam reikia Lietuvoje įvairiuose miestuose esančių bankų adresų, prašome kreiptis į JAV LB Socialinių Reikalų Tarybą, ir mes jums adresus prisiusime. Socialinės Tarybos adresas: 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-476-2655.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šestd. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Virginijus Barkauskas su žmona ir sūnumi.